ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ
ΕΛΛΑΣ

Ο ΑΡΑΧΘΟΣ

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ - ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ - ΣΑΤΙΡΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΚΕΝΤΡΙΚΙΩΤΩΝ

Περιοδος Β΄ - Χρόνος 15ος Γραφεία: Λιβύης 22 ΙΛΙΣΙΑ Τηλ. 7750983 Αριθμ. φύλλου 91 Δρχ. 100 ΔΕΚ. '91-ΙΑΝ.-ΦΕΒΡ. '92

Η ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΗΣ ΣΥΝΔΕΣΗΣ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ ΣΑΝ ΒΑΣΙΚΟΣ ΠΑΡΑΓΟΝΤΑΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΗΣ

Τα δύο μεγαλύτερα προβλήματα της Ηπείρου, είναι η συγκοινωνιακή της απομόνωση από την υπόλοιπη χώρα και από το εξωτερικό, και ο χαμηλός βαθμός ανάπτυξής της, ιδιαίτερα στον δευτερογενή τομέα της παραγωγής (βιομηχανία κ.λ.π.). Αυτά τα δύο προβλήματα βρίσκονται στην βάση και αποτελούν την αιτία σωρείας άλλων προβλημάτων (μετανάστευση κ.λ.π.), γι' αυτό και η επίλυσή τους είναι βασική για την Ήπειρο. Όπως όμως θα δούμε στη συνέχεια, αλλά και είναι εύκολα κατανοητό από τον καθένα, η επίλυση του δεύτερου προβλήματος, εξαρτάται και διευκολύνεται, σε πολύ μεγάλο βαθμό, από την επίλυση του πρώτου. Αυτός λοιπόν είναι ο λόγος που θα πρέπει να δοθεί προτεραιότητα στην επίλυση του προβλήματος της συγκοινωνιακής απομόνωσης. Ας δούμε όμως αναλυτικότερα σε τι συνίσταται το πρόβλημα αυτό, και ποιός είναι ο προσφορότερος τρόπος επίλυσής του.

Όπως όλοι γνωρίζουμε, η Ήπειρος δυτικά μεν ανακόπτεται από το Ιόνιο πέλαγος, ανατολικά από την οροσειρά της Πίνδου και νότια, με την Αιτωλοακαρνανία, από τον Κορινθιακό κόλπο. Όσον αφορά λοιπόν την επικοινωνία της με τον υπόλοιπο Ελλαδικό χώρο, θυμίζει περισσότερο νησί παρά χερσαίο διαμέρισμα της χώρας, αφού με την παραμικρή κακοκαιρία αποκόπτεται συγκοινωνιακά απ' αυτήν. Είναι χαρακτηριστικό το ότι, ευκολώτερα αποκόπτεται από την υπόλοιπη χώρα η Ήπειρος παρά η Κρήτη, που είναι νησί, διότι η τελευταία συνδέεται με τον Πειραιά με μεγάλα πορθμεία, τα οποία ταξιδεύουν και όταν φυσούν άνεμοι 8 μποφώρ.

Στο ξεπέρασμα αυτής της συγκοινωνιακής απομόνωσης της Ηπείρου, που δημιουργεί η μορφολογία του εδάφους, προς τα νότια μεν, θα συμβάλει ουσιαστικά η κατασκευή της γέφυρας Ρίου - Αντιρίου, προς τα ανατολικά όμως, η κατασκευή της σήραγγας της Κατάρας ή ακόμα και του αυτοκινητόδρομου Ηγουμενίτσας - Βόλου, αν και όταν κατασκευασθεί, ελάχιστα θα συμβάλλουν στην επίλυση του προβλήματος, αφού και ο αυτοκινητόδρομος αυτός θα διασχίσει την Πίνδο, και μάλιστα σε υψόμετρο 1000 μ περίπου. Έτσι, ο *μόνος τρόπος για να διευκολυνθεί η προς ανατολάς διέξοδος*, είναι η κατασκευή σιδηροδρομικής γραμμής, που θα συνδέει την Ήπειρο με την Θεσσαλία, γιατί ο σιδηρόδρομος έχει την δυνατότητα να κυκλοφορεί με οποιεσδήποτε καιρικές συνθήκες, και δια μέσου οποιασδήποτε μορφολογίας εδάφους. Και βέβαια η προς ανατολάς δίοδος είναι βασική για την Ήπειρο, αφού από εκεί ενώνεται με την βόρεια και κεντρική Ελλάδα αλλά και το εξωτερικό. Το πρόβλημα όμως της απομόνωσης της Ηπείρου έχει και μια άλλη διάσταση, όπως προανέφερα, ιδίως αν το δούμε από την πλευρά την αναπτυξιακή. Δηλαδή η απομόνωση κρίνεται και από τον όγκο και την ποσότητα των εμπορευμάτων και τον αριθμό των προσώπων που είναι δυνατόν να μεταφερθούν μέσα σ' ένα ορισμένο χρονικό διάστημα, με την υπάρχουσα συγκοινωνιακή υποδομή. Από αυτή την άποψη λοιπόν και μετά την κατασκευή της γέφυρας Ρίου - Αντιρίου, η Ήπειρος θα συνεχίσει να έχει μεταφορικό πρόβλημα. Κι η μόνη λύση θα είναι και εδώ ο σιδηρόδρομος αφού μόνον αυτός μπορεί να φέρει σε πέρας ένα μεγάλο όγκο μεταφορικού έργου. Ο σιδηρόδρομος όμως, είναι απαραίτητος και για οποιαδήποτε σοβαρή οικονομική ανάπτυξη της Ηπείρου.

Ας δούμε όμως ποιό ρόλο παίζει σήμερα ο σιδηρόδρομος σαν μέσο μεταφοράς και πως αντιμετωπίζεται σε άλλες χώρες. Στην Ελλάδα, υπάρχουν αρκετοί που πιστεύουν, ότι ο σιδηρόδρομος είναι ένα ξεπερασμένο συγκοινωνιακό μέσο μεταφοράς, και ότι το μεταφορικό του έργο επιτελείται καλύτερα από άλλα μεταφορικά μέσα (αυτοκίνητο κ.λ.π.). Η αντίληψη αυτή, που οφείλεται σ' ένα βαθμό, στην ολέθρια για την εθνική οικονομία πολιτική της παραμέλησης των Ελληνικών Σιδηροδρόμων, που ακολούθησαν όλες οι μεταπολεμικές κυβερνήσεις, σε συνδυασμό με την έλλειψη, επαρκούς παιδείας και την απρογραμμάτιστη και ανορθολογική ανάπτυξη των οδικών μεταφορών, είναι λανθασμένη. Σ' όλες τις Ευρωπαϊκές χώρες, ακόμα και στις γειτονικές μας της Βαλκανικής Χερσονήσου, όχι μόνο ο σιδηρόδρομος δεν έπαψε να είναι το βασικό μέσο χερσαίας μεταφοράς, αλλά τα τελευταία είκοσι χρόνια, παρατηρείται εκεί μια νέα εντυπωσιακή ανάπτυξη, αναγέννηση και επέκταση των σιδηροδρομικών δικτύων. Όλες σχεδόν οι χώρες, επενδύουν τεράστια ποσά για την επέκταση και τον εκσυγχρονισμό του σιδηροδρομικού τους δικτύου γνωρίζοντας ότι, οι επενδύσεις αυτές, όσο μεγάλες και αν είναι, είναι ανταποδοτικές για την εθνική τους οικονομία, το δε μεταφορικό έργο του σιδηρόδρομου δεν είναι δυνατόν να το φέρει εις πέρας το αυτοκίνητο. Περιοχές χωρίς σιδηροδρομική σύνδεση, σήμερα είναι καταδικασμένες σε μαρασμό και υπανάπτυξη. Ο σιδηρόδρομος θεωρείται το μεταφορικό μέσο του μέλλοντος, η δε Ε.Ο.Κ. προγραμματίζει την σύνδεση όλων των μεγάλων αστικών κέντρων της Ευρώπης, με σιδηροδρομικές γραμμές μεγάλων ταχυτήτων, ζητώντας από τις κυβερνήσεις των χωρών μελών, να συμβάλλουν σ' αυτό. Το εντυπωσιακότερο επίτευγμα σήμερα, στον εκσυγχρονισμό του σιδηροδρόμου, είναι το γαλλικό T.G.V. (TRAIN A GRANDE VITESSE - τραίνο μεγάλης ταχύτητας), το οποίο κυκλοφορεί σε ξεχωριστή από τους άλλους συρμούς σιδηροδρομική γραμμή, κινούμενο με ταχύτητα 270 χλμ/ώρα και το οποίο συνδέει το Παρίσι με την Λυών (427 χλμ) σε περίπου 2 ώρες. Ήδη, το επίτευγμα αυτό των Γαλλικών σιδηροδρόμων, άρχισαν να το αντιγράφουν και άλλες χώρες (Ιταλία, Γερμανία, Κορέα κ.λ.π.).

Εκτός όμως από την επέκταση και τον εκσυγχρονισμό των σιδηροδρομικών δικτύων, όλες οι Ευρωπαϊκές χώρες, αλλά και πολλές άλλες προσπαθούν να κατανείμουν το μεταφορικό έργο ορθολογικά, μεταξύ των διαφόρων μέσων μεταφοράς, αντιλαμβανόμενες ότι, ο ανταγωνισμός αυτός συνεπιφέρει μεγάλη σπατάλη ενέργειας κ.λ.π. και ζημιώνει την Εθνική τους Οικονομία, αφήνοντας το βασικό και το μαζικό μέρος των μεταφορών, και ιδιαίτερα την επιβατική μεταφορά, στον σιδηρόδρομο. Δηλαδή κάνουν το αντίθετο από αυτό που γίνεται σήμερα στην Ελλάδα.

Που οφείλεται όμως αυτή η προτίμηση στον σιδηρόδρομο;

Ο σιδηρόδρομος παρουσιάζει ορισμένα βασικά πλεονεκτήματα, που τον καθιστούν ασυναγώνιστο σε ορισμένα είδη μεταφορών. Έτσι ένα από τα κύρια χαρακτηριστιά του, η συνένωση πολλών μεταφορικών μονάδων σε συρμούς, του δίνει δυνατότητες μεταφοράς προσώπων και εμπορευμάτων, που με κανένα άλλο μεταφορικό μέσο δεν επιτυγχάνεται. Χαρακτηριστικά αναφέρω ότι, ένας εμπορικός συρμός με φορτίο 1500 τόνων, επιτελεί έργο για το οποίο θα χρειάζονταν 40 σύγχρονα φορτηγά αυτοκίνητα, των οποίων όμως η κυκλοφορία θα είχε πολλές αρνητικές επιπτώσεις, τόσο στην κυκλοφοριακή συμφόρηση όσο και στην μόλυνση και την συντήρηση των οδών. Όσον αφορά δεν την μεταφορά επιβατών, αρκούν δύο παραδείγματα για να κατανοηθεί η δυνατότητα του σιδηροδρόμου. Στην Ιαπωνία, τα τραίνα μεγάλης ταχύτητας που συνδέουν το Τόκυο με την Οζάκα (απόσταση 515 χλμ. δηλαδή περίπου όσο Αθήνα - Θεσσαλονίκη), μετέφεραν σε μια μέρα 520.000 επιβάτες. Οι προαστιακοί σιδηρόδρομοι της Γαλλικής S.N.C.F., μετακινούν κάθε μέρα από τις απομακρυσμένες πόλεις δορυφόρους του Παρισιού στο Παρίσι, 1.000.000 επιβάτες, για την μεταφορά των οποίων θα απαιτούνταν 9.000 λεωφορεία.

Ένα άλλο μεγάλο πλεονέκτημα του σιδηροδρόμου, είναι η μικρή ενέργεια που καταναλώνει σε σχέση με τα άλλα μέσα μεταφοράς, για το ίδιο μεταφορικό έργο, μειώνοντας έτσι ακόμη περισσότερο το κόστος μεταφοράς. Έτσι, ενώ το αυτοκίνητο συμμετέχει κατά το 16% στο παγκόσμιο μεταφορικό έργο, καταναλώνει το 78% της παγκόσμιας ενέργειας. Τα αντίστοιχα μεγέθη για τον σιδηρόδρομο είναι 17% με 3%. του αεροπλάνου 0,3 με 12,5% και του πλοίου 6,7% με 6,5%. Μόνο το πλοίο δηλαδή καταναλώνει μικρότερη ενέργεια για ίδιο μεταφορικό έργο. Εξ' άλλου ο σιδηρόδρομος μολύνει ελάχιστα ή καθόλου το περιβάλλον.

Τα ηλεκτρικά τραίνα δεν προκαλούν καμμία μόλυνση, ενώ τα δηζελοκίνητα προκαλούν 15 φορές μικρότερη μόλυνση από ότι το αυτοκίνητο, για το ίδιο μεταφορικό έργο. Τέλος. μεγάλα πλεονεκτήματα του σιδηροδρόμου, είναι η μεγάλη ασφάλεια που παρέχει (έχει το μικρότερο ποσοστό ατυχημάτων) και η δυνατότητα πραγματοποίησης του δρομολογίου ανεξάρτητα από τις καιρικές συνθήκες. Ο σιδηρόδρομος δεν ανακόπτεται ούτε μειώνεται η ασφάλειά του ακόμα και σε περίπτωση χιονοθύελας.

Ο σιδηρόδρομος, μειονεκτεί έναντι του αεροπλάνου, μόνο στην ταχύτητα, όμως και αυτό δεν είναι απόλυτο γιατί:

α. Το αεροπλάνο δεν μπορεί να αναλάβει σοβαρό εμπορευματικό μεταφορικό έργο, ούτε μαζική μεταφορά επιβατών

β. Το κόστος μεταφοράς είναι πολλαπλάσιο και επομένως η ταχύτητα, που πολλές φορές δεν μειώνει αξιόλογα τον συνολικό χρόνο μεταφοράς, δεν παίζει βασικό ρόλο.

γ. Οι μεταφορτώσεις, με όλα τα αρνητικά τους, αυξάνουν την αντιοικονομικότητα της αεροπορικής εμπορευματικής μεταφοράς.

δ. Στην επιβατική μεταφορά, πέραν του οικονομικότερου αποτελέσματος της σιδηροδρομικής μεταφοράς, το τραίνο θεωρείται στατιστικά ασυναγώνιστο, για διαδρομές μέχρι 3 ώρες και ανταγωνιστικό για διαδρομές μέχρι 6 ώρες, διότι η αεροπορική μεταφορά δεν διαρκεί όσο η πτήση, οι δε παρεχόμενες από τον σιδηρόδρομο ανέσεις και ασφάλεια είναι μεγαλύτερες.

Σε σύγκριση με το αυτοκίνητο μόνο σε ένα σημείο μειονεκτεί ο σιδηρόδρομος και αυτό ισχύει βασικά για τις εμπορευματικές μεταφορές. Συγκεκριμένα, ο σιδηρόδρομος δεν μπορεί να πραγματοποιεί μεταφορές από θύρα σε θύρα. Όμως αυτό παρακάμπτεται, κατά ένα μέρος, με την απ' ευθείας σιδηροδρομική σύνδεση των βασικων πελατών του σιδηρόδρομου (μεγάλα εργοστάσια) και ορισμένων άλλων χώρων με το σιδηροδρομικό δίκτυο (βιομηχανικές ζώνες, λιμάνια κ.λ.π.). Εξ' άλλου αυτό το μειονέκτημα, γεννάει και κάποια πλεονεκτήματα στον σιδηρόδρομο, τα οποία είναι ο αυτοματισμός και η χρησιμοποίηση της πληροφορικής και ηλεκτρικής τεχνολογίας, τα οποία δεν μπορεί να χρησιμοποιήσει το αυτοκίνητο, ακριβώς γιατί κινείται ελεύθερα. Σ' αυτά όλα, θα πρέπει να προστεθούν πέραν του πολύ χαμηλότερου κομίστρου, και η μεγάλη ποικιλία ανέσεων που παρέχει ο σιδηρόδρομος, και τις οποίες δεν μπορεί να παράσχει το αυτοκίνητο (βαγόνια με κρεβάτια, μεταφορά ιδιωτικών αυτ/των, εστιατόριο κ.λ.π).

Από όσα εκθέσαμε μέχρι τώρα γίνεται κατανοητό, γιατί ο σιδηρόδρομος είναι ακαταμάχητο μέσο μεταφοράς, και γιατί δεν νοείται σοβαρή ανάπτυξη ιδιαίτερα βιομηχανική, χωρίς σιδηροδρομική υποδομή, η οποία μειώνει δραστικά το κόστος μεταφοράς, αυξάνοντας επίσης δραστικά, τον όγκο των μεταφερομένων προϊόντων. Αυτός είναι λοιπόν ο λόγος που όλες οι χώρες, ανεπτυγμένες ή στο δρόμο της ανάπτυξης, δεν μπορούν αν καλύψουν πραγματικά, χωρίς ένα εκσυγχρονισμένο σιδηροδρομικό δίκτυο.

Ειδικότερα για την Ήπειρο, η οποία με τα σημερινά δεδο-

Συνέχεια στη σελίδα 3

ΚΑΛΛΙΟ ΓΙΑΤΡΟΣ ΚΑΙ ΥΓΙΗΣ ΠΑΡΑ ΦΤΩΧΟΣ ΚΑΙ ΑΣΘΕΝΗΣ

Λαϊκό νοσοκομείο Άρτας. Ημερομηνία, κάπου μεταξύ Δεκέμβρη και Γενάρη, ώρα πρωινή. Το προαύλιο γεμάτο αυτοκίνητα, κόσμος μπαινοβγαίνει ασταμάτητα. Προχωράμε στο εσωτερικό του κτιρίου. Σε μια τζαμαρία που γράφει «ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ» υπάρχουν πολλές ανακοινώσεις με κόκκινα μεγάλα γράμματα. Ο κόσμος μπαίνει με την αγωνία ζωγραφισμένη στο πρόσωπο. Στέκεται, διαβάζει τις ανακοινώσεις, η αγωνία γίνεται οργή, πολλοί φωνάζουν διαμαρτύρονται... Χαμένα λόγια, κάνουν μεταβολή και βγαίνουν. Πολλές ειδικότητες γιατρών απουσιάζουν με άδεια, άλλες δεν υπάρχουν. Από δω και πέρα ο δρόμος για τον ασθενή είναι μονόδρομος. Οι προθάλαμοι πολλών ιδιωτικών ιατρείων είναι γεμάτοι. Τα πεντοχίλιαρα πέφτουν βροχή. Ποιός είπε για οικονομική κρίση;

Πέντε λεπτά η επίσκεψη και η ταρίφα «φιλικά πέντε». Σκέψου να ήταν... «εχθρικά»!!! Χρήμα με το τσουβάλι.

Δώδεκα χιλιάδες το μηνιάτικο των συνταξιούχων ασθενών. Ε! αυτό έλειπε —θα μου πείτε— ... να είμαστε όλοι ίδιοι!! Όταν έλεγαν κάποιοι «Ο ασθενής θα έχει δικαίωμα να επιλέγει το γιατρό του» αυτό εννοούσαν;

...Μάλλον... Τα πέντε στο γιατρό, τα υπόλοιπα —από το μηνιάτικο— στο ταξί για τη μεταφορά. Συγκοινωνία; ποιά συγκοινωνία;

Στις πόλεις ο κόσμος διαμαρτύρεται όταν το λεωφορείο αργεί πέντε λεπτά. Στα Χωριά μας —χρόνια ολόκληρα,— περνάει κάθε πέντε μέρες κι' αν περάσει. Υπάρχουν και ταξί θα μου πείτε. Βεβαίως και θα πάρουν άδεια οι γιατροί, αυτό όμως τί σημαίνει; Πρέπει να μπεί λουκέτο στα νοσοκομεία;; Για τους εξαθλιωμένους οικονομικά πολίτες δεν θα πρέπει να υπάρχει κάποια μέριμνα; Και να ήταν μόνο τα νοσοκομεία...

Αν πάμε στο Ι.Κ.Α. τα πράγματα δεν είναι καλύτερα. Υπάρχουν ραντεβού οι ασθενείς περιμένουν από τα χαράματα —και νωρίτερα— στα πεζοδρόμια να πάρουν σειρά. Ορισμένες εργαστηριακές εξετάσεις καταλήγουν να βγουν όταν ο ασθενείς έχει φτάσει στον... Άγιο Πέτρο (μεγάλη η χάρη του)

Εντάξει είπαμε... «ιδιωτική πρωτοβουλία» αλλά όχι κι' έτσι!! Αυτό που γίνεται καθημερινά κάπως αλλιώς λέγεται.

Και ευτυχώς που υπάρχουν ακόμα και τα κέντρα υγείας. Βέβαια δεν λύνουν το πρόβλημα των νοσοκομείων, αλλά πολύς κόσμος εξυπηρετείται στα χωριά, και δεν κατεβαίνει στην πόλη για μικροπροβλήματα. Ανεβαίνοντας για το Βουργαρέλι περνάμε μπροστά από τα ιατρεία. Παραμονές Χριστουγέννων, εννέα η ώρα το πρωί και το προαύλιο γεμάτο —αγροτικά συνήθως— αυτοκίνητα. Έχουν φέρει κόσμο από τα γύρω χωριά για γιατρό. Άλλοι έχουν πάει στην άνω Καλεντίνη. Και λέμε ευτυχώς που υπάρχουν ακόμα, γιατί όταν πρωτοξεκίνησαν να γίνουν κάποιοι... εκπρόσωποι του λαού είχαν άλλη γνώμη. Μάλιστα ένας από την Άρτα έλεγε τότε: «τί τα θέλετε και τα κάνετε; αχυρώνες θα γίνουν». Και.. ευτυχώς δεν έγιναν «αχυρώνες», γιατί σε όλους τους χώρους υπάρχουν και άνθρωποι που ενεργούν σωστά. Γιατί τα προβλήματα αυτού του είδους δεν έχουν... χρώμα. Είναι ίδια για όλους τοςυ κατοίκους των χωριών. Ευτυχώς και πάλι.

ΤΙΣ ΟΧΘΕΣ ΤΟΥ ΑΡΑΧΘΟΥ

Χριστούγεννα στο Κρυονέρι. Πρωτοχρονιά στο Βαθύκαμπο. Οι μόνιμοι κάτοικοι του Χωριού μαζί με τους ελάχιστους που πάνε για τις γιορτές, δίνουν το καθιερωμένο παρόν στην εκκλησία αυτές τις μέρες. Δυστυχώς όλο και λιγότεροι συγκεντρώνονται κάθε χρόνο, όλο και κάποιοι «φεύγουν» από την παλιά «φρουρά. κάνοντας αισθητή την απουσία τους. τα τζάκια που καπνίζουν συνεχώς λιγοστεύουν. Πολλά έχουν γκρεμιστεί, και εκεί που χτές ζούσαν άνθρωποι, σήμερα ο κισσός έχει αγκαλιάσει τα πέτρινα ντουβάρια που απέμειναν, λες και προσπαθεί να κρύψει κάτι μέσα στα χαλάσματα.

Με το πρώτο σούρουπο η παγωνιά κάνει την παρουσία της αισθητή. Η νύχτα προχωράει βιαστικά. Το θερμόμετρο πέφτει κατακόρυφα, για να παγώσουν τα πάντα. Τα τζάκια και οι σόμπες δουλεύουν ακούραστα... Ξημερώνει, και η πρώτη εικόνα εμφανίζεται. Όλα κάτασπρα, μερικές βρύσες σπασμένες, νερό ούτε σταγόνα, παντού πάγος.

Σε κάποια σημεία κρέμονται οι γνωστοί... πολυέλαιοι!!! Θα τους ζήλευε και ο καλύτερος τεχνίτης του είδους. Οι μόνοι ζωντανοί οργανισμοί που κινούνται από τα χαράματα είναι τα σπουργίτια, κάπου-κάπου και κανένας κυνηγός ξεπαγιασμένος. Οι ώρες τρέχουν, φτάνει μεσημέρι κι' ένας λαμπερός ήλιος στον πεντακάθαρο ουρανό σε κάνει να ξεχάσεις την παγωμένη νύχτα! Νομίζεις ότι η εποχή άλλαξε ξαφνικά, και έφτασε η Αθήνα μέσα σε λίγες ώρες!! Οι σταλακτίτες αρχίζουν να λιώνουν, ξεκολάνε από τη βάση τους πέφτουν και σπάνε. Κρίμα!! και ήταν όλα τόσο όμορφα έτσι που κρέμονταν! Τα τζάκια σταματάνε για λίγο να καπνίζουν,μέχρι να ξανάρθει το σούρουπο. Για να συνεχίσει ο ίδιος κύκλος, ξανά και ξανά...

Είναι λίγα από τα κύρια χαρακτηριστικά των ημερών που συμπεριλαμβάνονται στο πέρασμα... από τον παλιό στο νέο χρόνο. Εκεί κοντά... στις όχθες του Άραχθου.

Γ.Ψ.

Ο Χορός του Συλλόγου μας

Την Κυριακή 19 Γενάρη '92 έγινε στα νέα δειλινά με την Αδελφότητα Ροδαυγής, ο ετήσιος χορός.

Κοινή απόφαση και των δυο Συλλόγων να γίνει ο χορός σε μεγάλο Κέντρο, ξεφεύγοντας λίγο από προγράμματα με κλαρίνο, μια και στο Αραχθινό πανηγύρι και στο χωριό αυτό υπάρχει.

Με αυτό τον τρόπο δώσαμε την ευκαιρία και σε νέους να συμμετέχουν στο χορό μας.

Αν μερικοί μεγάλοι (σε ηλικία) δεν ευχαρίστηκαν ας μας συγχωρέσουν.

ΚΩΝ/ΝΟΣ ΚΑΒΑΦΗΣ

«Έχουμε όλα τα καλύτερα βιβλία από τον Τσώσερ ως τον Καβάφη» διαφήμιζε 20 χρόνια μετά το θάνατο του Αλεξανδρινού ποιητή Κων/νου Πέτρου Καβάφη 29 Απριλίου του 1933, ένα από τα μεγαλύτερα βιβλιοπωλεία του Λονδίνου.

Την διάσταση αυτής του της ποιητικής παρουσίας δεν την φαντάστηκε ούτε ο ίδιος, που γνώριζε την αξία του έργου του.

Ούτε ότι θα ερχόταν το 1970 το Πανεπιστήμιο της ΠΑΔΟΒΑΣ στην Ιταλία να αποδελτιώσει κάθε του λέξη, κάθε του άρθρο να παρουσιάσει το χρήσιμο γι το μελετητή της ποίησης το «ΛΕΞΙΚΟ ΚΑΒΑΦΗ».

Ούτε θα μπορούσε να προδικάσει την έκταση που θα έπαιρναν οι ξένες μεταφράσεις των ποιημάτων του σ' όλες σχεδόν τις γλώσσες.

Η ποίηση του Καβάφη δεν είναι ποίηση εξωτερικών εντυπώσεων, αλλά βαθειά ανθρώπινης ουσίας που αντιμετώπισε, κατά μέτωπο το αδιέξοδο του σύγχρονου ανθρώπου.

Ο Καβάφης στοχαστής, γνήσιος καλλιτέχνης, κατόρθωσε να περικλείσει σε ένα ποίημα μια ολόκληρη σύνθεση, χωρίς λυρισμό.

Ο Κων/νος Καβάφης, Κωνσταντινοπολίτης στην καταγωγή, γεννήθηκε στις 29 Απρίλη του 1863 σε μια ακμαία ελληνική παροικία κυρίως εμπόρων και υπαλλήλων, την Αλεξάνδρεια. Ο πατέρας του ήταν ο Πέτρος Καβάφης και μητέρα του η Χαρίκλεια Φωτιάδη. Η οικογένειά του ήταν πολυμελής, αφού ο Κων/νος ήταν το 9ο παιδί της Χαρίκλειας.

Το μοναδικό κορίτσι της οικογένειας -η Ελένη- πέθανε πριν γίνει ενός έτους. Γι' αυτό μόλις γεννήθηκε ο Κων/νος τον έντυνε κοριτσίστικα μέχρι που έγινε 7-8 ετών.

Ο πατέρας του ήταν ένας εκ των επιφανών εμπόρων της Αλεξάνδρειας. Ζούσε με μεγάλες πολυτέλειες, ξοδεύοντας κάθε χρόνο, ποσά που φαίνονταν στους άλλους μια μικρή περιουσία.

Ο αριθμός των υπηρετών του, οι άμαξες οι ακριβοπληρωμένοι ιδιωτικοί παιδαγωγοί των παιδιών του, τα πολυτελή έπιπλα και οι διασκεδάσεις του, ήταν τέτοια, που ελάχιστοι μπορούσαν να διαθέσουν την εποχή εκείνη, με πολύ μεγάλο κύκλο γνωριμιών ο Πέτρος Καβάφης, ο πατέρας του ποιητή είχε εργοστάσιο εκκοκιστήριο αραβοσίτου στις όχθεις του Νείλου, αλλά η εταιρία είχε την έδρα της στο Λονδίνο.

Ο πατέρας του πεθαίνει σε ηλικία 56 χρόνων το 1870.

Δύο χρόνια μετά η Χαρίκλεια παίρνει τα παιδιά της και εγκαθίσταται στο Λονδίνο, όπου ο μικρός Κων/νος έκανε τις εγκύκλιες σπουδές του και έμαθε καλά την αγγλική γλώσσα.

Το 1877 η οικογένεια γυρίζει στην Αλεξάνδρεια, αφού επούλησε τις επιχειρήσεις της. Ο ποιητής είναι 14 ετών. Εκεί κάνει παρέα με παιδιά Ελλήνων μεγαλεμπόρων, Ράληδες, Ροδοκανάκηδες, που μερικές φιλίες διαρκούν όλη του τη ζωή. Πηγαίνει σε ένα ελληνικό σχολείο το «ΛΥΚΕΙΟ ΕΡΜΗΣ» που διευθύνει «ο διδάκτωρ φιλοσοφίας» Κων/νος Παπαζής.

Ο Κων/νος διαβάζει συνέχεια, δανίζεται βιβλία, γράφει ένα ιστορικό λεξικό, γράφει μελέτες, δοκίμια κ.α.

Οι φίλοι του σέβονται την τάση του αυτή προς τα γράμματα και τον θαυμάζουν. Ο Αδερφός του Τζων γράφει ποιήματα στην Αγγλική.

Το 1882 η οικογένεια Καβάφη λόγω των πολιτικών ταραχών, αναχωρεί από την Αλεξάνδρεια και πανικόβλητοι όχι μόνο οι Καβάφηδες, αλλά όλοι οι ευρωπαίοι εγκαταλείπουν τη μεγαλόπολη.

Η Χαρίκλεια Καβάφη με τους 6 γιούς της είναι από τους τελευταίους που θα αναχωρήσουν με προορισμό την Κων/πολη.

Η ζωή στην Κων/πολη ήταν άχαρη και στερημένη καθότι ο παππούς Φωτιάδης με τον οποίο μένουν, φαίνεται ότι δεν μπορεί να τους προσφέρει τίποτε άλλο παρά στέγη. Όταν όμως είναι κανείς 19 και 20 χρόνων και φτάνει σε μια μεγαλούπολη, όσο καταθλιπτικές και αν είναι οι συνθήκες της ζωής της οικογένειας βρίσκει τρόπους να περάσει ευχάριστα.

Ο Κων/νος ζει μέσα σ' ένα περιβάλλον γεμάτο συγγενείς και όλοι φαίνεται να τον δέχονται σαν διανοούμενο.

Γράφει ποιήματα, μαζεύει στοιχεία για διάφορες μελέτες, διαβάζει, συζητάει, αναζητεί τις ρίζες της οικογένειας.

Στα 1885 ο Κων/νος είναι 22 ετών. Η οικογένεια του παίρνει μια αποζημίωση (17.500 φράγκων) και η Χαρίκλεια Φωτιάδη με τα 3 παιδιά της επιστρέφει στην Αλεξάνδρεια. Η υγεία της Χαρίκλειας αρκετά καλή ως το 1884, έφθινε ραγδαία. Το 1885 έχει την πρώτη κρίση της αρρώστιας από την οποία θα πεθάνει.

Επί τριετία έχει ένα οδυνηρό σπασμό στο πρόσωπο που την παιδεύει πολύ και από το 1889 πάθαινε διαρκώς κρίσεις που την έκαναν να χάνει την μνήμη της για πολλές ώρες... Ο ποιητής στενά συνδεδεμένος με την μητέρα του.

Τώρα ο Καβάφης είναι 23 χρόνων και έχει κάρτα εισόδου στο χρηματιστήριο ως δημοσιογράφος στην εφημερίδα «Τηλέγραφος».

Το Νοέμβρη του 1892 δημοσιεύεται στην εφημερίδα αυτή, το άρθρο του Καβάφη «Λάμια» Υπογράφει με τα τρία Αρχικά γράμματα Κ.Φ.Κ. (Κωνσταντίνος-Φωτιάδης- Καβάφης.

Το 1892 δεσπόζει με 38 ποιήματα, όπου είναι και

η γονιμότερη χρονιά. Απ' αυτά θα αγαπήσει ιδιαίτερα το ποίημα ΚΕΡΙΑ.

Οι Αγαπητές του μέλλοντος μας μέρες
αραδιασμένες στέκονται μπροστά μας,
σαν μια σειρά κεράκια αναμένα,
χρυσά, ζεστά ως ζωηρά κεράκια.

Οι περασμένες μέρες πίσω μένουν
σαν μια λυπητερή σειρά κεριών σβυσμένων
τα πιο κοντά βγάζουν καπνόν ακόμη,
κατάμαυρα κεριά, ψυχρά, λυωμένα.

Δεν θέλω να τα βλέπω με πονεί η μορφή των
ως με πονεί το πρώτο φως των να θυμούμαι.
Τα αναμμένα μου κεριά εμπρός κυτάζω.
Δεν θέλω να γυρίσω να μη δω και φρίξω
τι γρήγορα που η σκοτεινή γραμμή μακραίνει,
τι γρήγορα που τα σβηστά κεριά πληθαίνουν.

Με τα κεριά ο ποιητής δίνει το δραματικό πέρασμα του καιρού των ανθρώπων (ποιητή) τον πανικό του χρόνου που γρήγορα σβήνει μέσα στο ποίημα «Η πόλις».

«Η Πόλις»

Είπες: «Θα πάγω σ' άλλη γη, θα πάγω σ' άλλη θάλασσα.
Μια πόλις άλλη θα βρεθεί καλλίτερη από αυτή.
Κάθε προσπάθεια μου μια καταδίκη είναι γραφτή·
κι είναι η καρδιά μου - σα νεκρός- θαμένη.
Ο νους μου ως πότε μες στον μαρασμό αυτόν θα μένει.
Όπου το μάτι μου γυρίσω, όπου κι αν δω
ερείπια μαύρα της ζωής μου βλέπω εδώ,
που τόσα χρόνια πέρασα και ρήμαξα και χάλασα.
Καινούργιος τόπους δεν θα βρεις, δεν θάβρεις άλλες θάλασσες.
Η Πόλις θα σε ακολουθεί. Στους δρόμους θα γυρνάς τους ίδιους. Και στες γειτονιές τες ίδιες θα γυρνάς·
και μες στα ίδια σπίτια αυτά θ' ασπρίζεις.
Πάντα στην Πόλι αυτή θα φθάνεις. Για τα αλλού -μη ελπίζεις-
δεν έχει πλοίο για σε, δεν έχει οδό.
Έτσι που τη ζωή σου ρήμαξες εδώ
στη κιόχη τούτη τούτη τη μικρή, σ' όλην την γην την χάλασες.
Ένας μισεμός σε νέους τόπους
θα 'ταν ίσως δυνατό να ξαναφτιάξει τη ζωή μας.
Αλλά μ' όλα τα σχέδια μ' όλους τους υπολογισμούς,
τίποτε δεν μπορεί να γίνει.
Γιατί παρ' όλο τον πόθο της αλλαγής της εξόδου,
της φυγής από τα ίδια και τα ίδια...
Γιατί κι αν ακόμα θελήσεις να ξεφύγεις από τον σιδερένιο κλοιό και να βρεις διέξοδο και κατορθώσεις να τραβήξεις και βρεθείς αλλού,
παντού σ' ακολουθεί η καταστραμένη ζωή σου και πάλι τα ίδια κάνεις Ασπρίζεις...

Μια ρημαγμένη ζωή για τον Καβάφη είναι ρημαγμένη για τον οιουδήποτε. Δυστυχώς όλοι οι άνθρωποι και ας μη το παραδεχόμαστε με τον α' ή β' τρόπο ριμάζουμε τη ζωή μας.

Τραγική ειρωνία, διότι ο Καβάφης είναι είρων αλλά δεν παύει να είναι τραγικά και φιλοσοφικά ανθρώπινος. Όμως στο ποίημα ΙΘΑΚΗ (Αποσπάσματα)

Σα βγεις στον πηγαιμό για την Ιθάκη,
να εύχεσαι νάναι μακρύς ο δρόμος,
γεμάτος περιπέτειες, γεμάτος γνώσεις.
Αφού περάσεις τους Λαιστρυγόνες -
Κύκλωπες - Ποσειδώνα - Αίγυπτο
και σταματήσεις σε λιμάνια Φοινικικά,
και δεις να πουλάν κοράλια - κεχριμπάρια
μυρωδικά και συναντήσεις σπουδαγμένους ανθρώπους...

Καταλήγει

Πάντα στο νου σου να 'χεις την Ιθάκη.
Το φθάσιμον εκεί είναι ο προσδιορισμός σου.
Αλλά μη βιάζεις το ταξίδι διόλου.
Καλλίτερα χρόνια πολλά να διαρκέσει·
και γέρος πια ν' αράξεις στο νησί,
πλούσιες με όσα κέρδισες στον δρόμο,
μη προσδοκώντας πλούτη να σε δώσει η Ιθάκη.
Η Ιθάκη σ' έδωσε τ' ωραίο ταξίδι.
Χωρίς αυτήν δεν θα 'βγαινες στον δρόμο.
Αλλά δεν έχει να σε δώσει πια.
Κι αν πτωχική την βρεις, η Ιθάκη δεν σε γέλασε.
Έτσι σοφός που έγινες, με τόση πείρα,
ήδη θα τα κατάλαβες οι Ιθάκες τι σημαίνουν.
Και ενώ μαθαίνουμε ότι η «Πόλις»
όπου τα έργα σου απέτυχαν και τα σχέδια
της ζωής σου βγήκαν όλα πλάνες,
ήταν εξαίσια (πια τέτοια πόλη)
και είσαι υπερήφανος που αξιώθηκες
εκεί να ζήσεις, βλέπουμε δηλ. μια αποδοχή
της ζωής. Στο Ιθάκη δεν είμαστε
καθηλωμένοι στα ίδια και στα ίδια
(στην Πόλη) η έξοδος έχει γίνει από
καιρό, υπήρχαν και δρόμοι και πλοία
και άλλες χώρες, και άλλοι άνθρωποι
με άλλη νοοτροπία, και μία
μαγευτική επιστροφή γεμάτη νέες
εμπειρίες και απολαύσεις και απρόοπτα.
Η «Ιθάκη» είναι και πάλι η ζωή
συμμετοχή -δράση- κίνηση στην
ίδια τη ζωή και την «πείρα» που
αποκόμισες από τη ζωή
και έτσι που έγινες «σοφός».

Το ποίημα αυτό γράφτηκε το 1911.

Ένα από τα γνωστά ποιήματα του Κ. Καβάφη είναι και το ποίημα ΘΕΡΜΟΠΥΛΕΣ

Τιμή σ' εκείνους όπου στη ζωή των
ώρισαν και φυλάγουν Θερμοπύλες
ποτέ από το χρέος μη κινούντες·
δίκαιοι κ' ίσιοι σ' όλες των τις πράξεις,
αλλά με λύπη κιόλας κ' ευσπλαχνία·
γενναίοι οσάκις είναι πλούσιοι, κι όταν
είναι πτωχοί, πάλ' εις μικρόν γενναία,
πάλι συντρέχοντες όσο μπορούνε·
πάντοτε την αλήθεια ομιλούντες,
πλην χωρίς μίσος για τους ψευδομένους.

Και περισσότερη τιμή τους πρέπει
όταν προβλέπουν (και πολλοί προβλέπουν)
πως ο εφιάλτης θα φανεί στο τέλος,
κι' οι Μήδοι επί τέλους θα διαβούνε.

Είναι Γεγονός πως ο Καβάφης βρίσκει αξιόλογο νόημα για την τέχνη μόνο σ' εκείνες τις στιγμές των ανθρώπων όπου βρίσκονται αναγκασμένοι ν' αντιμετωπίσουν αποφασιστικά είτε του εαυτό τας είτε τα αναπόδραστα γεγονότα. Τους βλέπει να σκύβουν ή να ορθώνονται· και όπου ορθώνονται μπροστά στην αναπότρεπτη ήττα τους, όμως νιώθουν περήφανοι και αγέρωχοι παρ' ότι γνωρίζουν ότι θα φανεί ενος εφιάλτης...

Είχε ο ποιητής την απόφαση να σταθεί αγέρωχος μπροστά στην αμετάκλητη επιταγή του ανεπανόρθωτου: Να μην είναι δειλός. Τ' ολιγώτερο περήφανα πικραμένος. Υπεύθυνος για ότι έπραξε αλλά και προετοιμασμένος για κάθε αναπάντεχο.

Ο Κων/νος Καβάφης έρχεται στην Ελλάδα για πρώτη φορά το 1901 με τον αδερφό του Αλέξανδρο. Εδώ γνωρίζεται με τον Πολέμη τον Ξενόπουλο, τον Παπαρηγόπουλο και δίνει ένα ποίημα για δημοσίευση στην Κριτική Επιθεώρηση Παναθήναια.

Επίσης ήρθε για 2η φορά το 1903 και για 3η φορά το 1905 όπου εδώ πεθαίνει ο Αδερφός του Αλέξανδρος από τυφοειδή πυρετό.

Το 1907 μετακομίζει με τον αδερφό του Παύλο, όπου είχαν και οι δύο την ίδια αγάπη προς το αρσενικό φύλο, στην οδό Λέψιους.

Το 1926 ερχόμενος στην Αθήνα ο δικτάτορας Πάγκαλος του απονέμει το Σταυρό του Φοίνικα. Οι φίλοι του τον προτρέπουν να μη το δεχτεί. Ο Καβάφης απάντησε: «Το παράσημο μου το απένειμε η Ελληνική Πολιτεία την οποία σέβομαι και αγαπώ. Η επιστροφή του παρασήμου θα είναι προσβολή εκ μέρους μου προς την Ελληνική Πολιτεία γι' αυτό και το κρατώ».

Το 1932 Ιούνιος επισκέπτεται τους γιατρούς για μερικές ενοχλήσεις στο λαιμό. Η ιατρική διάγνωση ήταν καρκίνος του λάρυγγα.

Τον Ιούλη του ίδιου χρόνου 1932 έρχεται στην Αθήνα όπου μένει στο Ξενοδοχείο «Κοσμοπόλιταν» στην Ομόνοια. Μιλάει με δυσκολία. Μπαίνει στον «Ερυθρό Σταυρό» του κάνουν τραχειοτομή.

Μετά την εγχείρηση δεν μπορεί να μιλήσει γι' αυτό συνενοείται με σημειώματα γραπτά. Τον Οκτώβρη επιστρέφει στην Αλεξάνδρεια.

Και στις 29 Απρίλη 2 ώρα το πρωί του 1933 πεθαίνει την ημέρα των γενεθλίων του.

Και έτσι ο ποιητής του γήρατος, όπως έλεγε για τον εαυτό του πήγε να συναντήσει την αγαπημένη του μάνα Χαρίκλεια.

Θα αναφέρω μερικά χαρακτηριστικά για τον Καβάφη για να σχηματίσει ο Αναγνώστης μας μία εικόνα για το πρόσωπό του.

«Αποσπάσματα από το βιβλίο του Robert Liddlell; σε μετάφραση».

«Στους δρόμους συνήθως περπατούσε αργά με τα χέρια στις τσέπες, χαζεύοντας στις βιτρίνες, κακοντυμένος (καμμιά φορά φορώντας ένα βρώμικο αδιάβροχο) και συχνά μονολογώντας.

Αν συναντούσε κάποιον που ήξερε πως ήταν εγκυκλοπαιδικά μορφωμένος, μπορούσε να τον σταματήσει και να τον ρωτήσει για κάποιο ιστορικό πρόβλημα.

Αν συναντούσε κανένα βαρετό άνθρωπο τον ρωτούσε κατά που πήγαινε, για να μπορέσει αμέσως να πει εκείνος ότι «δυστυχώς πήγαινε προς την αντίθετη διεύθυνση. Συνήθως φορούσε μυωπικά γυαλιά με μεγάλο στρογγυλό σκελετό από ταρταρούγα. Προσπαθούσε να μη δείχνει τα χρόνια του, και του άρεσε να τουν αποκαλούν «μεσήλικα». Κατσάρωνε τα μαλλιά του και τα έβαφε με μια μπογιά δικής του κατασκευής. Όσο μπορούσε, ώσπου πού πέθανε, φρόντιζε το δέρμα του, και πάντα επέμενε να μην μπουν ρυτίδες στα σκίτσα του. Το πρόσωπό του μας λέει, ένας παρατηρητής, «δεν ήταν το πρόσωπο ενός ηλικιωμένου ανθρώπου που νέαζε, αλλά ενός παιδιού που είχε γεράσει.

Σύχναζε σε όλα τα καφενεία και τα καταγώγια του λιμανιού. Ήταν γνωστός σχεδόν σ' όλα τα γκαρσόνια, γιατί του άρεσε να δοκιμάζει καινούργια καφενεία και εστιατόρια και να μελετά τους πελάτες τους. Συχνά έπιανε κουβέντα με τους εμπόρους και τους χρηματιστές και ανθρώπους κάθε τάξης και επαγγέλματος.

Του άρεσε να πίνει ρακί και να μένει με τις ώρες στα μπαρ τελευταίας κατηγορίας, όπου πολιορκούσε τους διπλανούς του, με ερωτήσεις, που σκοπό τους είχαν να φέρει μέσα στην κουβέντα μια ενδιαφέρουσα λέξη ή φράση για τα θύματά του...

Διαρκώς χειρονομούσε. Συνήθιζε να βάζει μισό τσιγάρο στη πίπα του, ν' ανάβει ένα σπίρτο και να διαγράφει μ' αυτό φωτεινούς κύκλους στον αέρα.

Ο Καβάφης γνωστός στους κύκλους του για την ομοφυλοφιλία του, αλλά η ευρύτερη πουριτανή κοινωνία του δεν ήταν δυνατόν να δεχτεί εκείνη την εποχή κάτι τέτοιο. Ο ποιητής ένιωθε πολλές φορές τύψεις για ότι έκανε και αυτές οι τύψεις φαίνονται σ' ένα από τα ποιήματά του τα προσωπικά.

ΤΑ ΠΑΡΑΘΥΡΑ

Σ' αυτές τις σκοτεινές κάμαρες, που περνώ
μέρες βαρυές, επάνω κάτω τριγυρνώ
για ν' βρω τα παράθυρα. - Όταν ανοίξει
ένα παράθυρο θάναι παρηγοριά. -
Μα τα παράθυρα δεν βρίσκονται,
ή δεν μπορώ να τα βρω. Και καλλίτερα
ίσως να μη τα βρώ.
Ίσως το φως θάναι μια νέα τυραννία.
Ποιός ξέρει τι καινούργια πράγματα θα δείξει.

Είναι τραγικά ανθρώπινος!!!

Βίκυ Καραγιάννη-Αράπη

ΕΚΔΡΟΜΗ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ ΜΕ ΤΟΝ ΑΡΑΧΘΟ

το Δ.Σ. της Αδελφότητας μας βρίσκεται στην ευχάριστη θέση να σας ανακοινώσει ότι το Καλοκαίρι, προσανατολίζεται να κάνει μια εκδρομή στο «Νησί της Αφροδίτης» όπως αποκαλούν την ΚΥΠΡΟ.

Σας παρακαλούμε από τώρα να κάνετε μια σχετική οικονομία να βρεθούμε όσοι χωριανοί γίνεται πιο πολλοί το Καλοκαίρι στην ΚΥΠΡΟ με σχετικά μικρή αποζημίωση.

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ

ΔΙΚΑΙΗ ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑ

ΤΟ ΑΡΑΧΘΙΝΟ ΠΑΝΗΓΥΡΙ γίνεται στην Βαρυμπόπη και όλοι οι φίλοι και οι πατριώτες γνωρίζουν ότι γίνεται την τελευταία Κυριακή του Μαΐου, οπότε έχει γίνει αυτή η θέση συνείδηση στον καθένα μας όλοι την Κυριακή αυτή Συγγενείς - χωριανοί - φίλοι - πατριώτες από τα Τζουμέρκα και άλλα διαμερίσματα της Ελλάδας, οδεύουν προς Βαρυμπόπη τώρα παλιότερα στα Κιούρκα.

Είναι ανεπίτρεπτο η Ομοσπονδία μας «Των Τζουμέρκων» που μπορούμε να υπερηφανευτούμε ότι είμαστε οι δάσκαλοι της, να διοργανώνουν την ίδια ΚΥΡΙΑΚΗ το πανυγήρι τους στην ίδια περιοχή.

Από τη στήλη αυτή παρακαλούμε και απαιτούμε να αλλάξει ημερομηνία διότι δεν πρέπει να αποδιώχνει τα μέλη της αλλά να τα συσπειρώνει.

«Το Δ.Σ. του Αράχθου»

Η ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΗΣ ΣΥΝΔΕΣΗΣ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ ΣΑΝ ΒΑΣΙΚΟΣ ΠΑΡΑΓΟΝΤΑΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΟΥΣ

Συνέχεια από τη σελίδα 1

μένα στερείται μεγάλων αναπτυξιακών δυνατοτήτων, η σιδηροδρομική σύνδεση είναι η μόνη που θα αυξήσει σημαντικά τις δυνατότητες βιομηχανικής και γενικώτερα οικονομικής ανάπτυξής της. Άλλωστε, όπως προκύπτει και απ' όσα εκθέσαμε, η βαρειά βιομηχανία τουλάχιστον, είναι αδύνατον να εξυπηρετηθεί χωρίς σιδηροδρομική υποδομή. Οι όποιες μεμονωμένες εξαιρέσεις οφείλονται στην συνδρομή ειδικών συγκυριών.

Όμως η σιδηροδρομική σύνδεση, ανοίγει στην Ήπειρο και μια άλλη μοναδική δυνατότητα ανάπτυξης. Και αυτό διότι η Ηγουμενίτσα, είναι το πιο κοντινό στην Ιταλία Ελληνικό λιμάνι, και επομένως εαν συνδεθεί με το Ελληνικό σιδηροδρομικό δίκτυο, θα γίνει η κυριώτερη δυτική πύλη της Ελλάδας. Αν δε αυτό συνδυαστεί με την σύνδεση του Βόλου με την Συρία με πορθμείο, το οποίο θα μεταφέρει τους σιδηροδρομικούς συρμούς, στην Μέση Ανατολή (ήδη η υποδομή για την φόρτωση των συρμών αυτών στο λιμάνι του Βόλου έχει προγραμματισθεί), τότε οι θετικές επιπτώσεις για την Ήπειρο πολλαπλασιάζονται. Έτσι, οι σιδηροδρομικοί συρμοί από όλες τις χώρες της Ε.Ο.Κ., θα φθάνουν στο Μπρίντιζι, όπου θα φορτώνονται σε ειδικά πορθμεία για την Ηγουμενίτσα, παρακάμπτοντας έτσι την Γιουγκοσλαβία, η οποία δεν ανήκει στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα και δημιουργεί επί πλέον προβλήματα στην γρήγορη κίνηση των συρμών, λόγω του μεγάλου φόρτου των σιδηροδρομικών αρτηριών της, σήμερα δε και λόγω του κατακερματισμού της, και απ' εκεί μέσω του Βόλου θα φθάνουν στην Συρία και σ' όλη την Μέση Ανατολή, χωρίς μεταφορτώσεις εμπορευμάτων από το ένα μεταφορικό μέσον στο άλλο, οι οποίες αυξάνουν το κόστος μεταφοράς, πολλές φορές απαγορευτικά. Άλλη λειτουργία αυτής της γραμμής, πέραν των άλλων ωφελημάτων που θα έχει για την Ήπειρο, θα δημιουργήσει και πρόσθετες προυποθέσεις για την δημιουργία σοβαρών βιομηχανικών επενδύσεων, ιδιαίτερα στην Ηγουμενίτσα και τα Γιάννενα, διότι η μεταφορά και εξαγωγή των παραγομένων προϊόντων θα είναι εύκολη και με μικρό κόστος, αφού οι βιομηχανίες που θα παράγουν, θα βρίσκονται πάνω σ' αυτόν τον άξονα, και θα είναι εύκολο ακόμη και να συνδεθούν, με παρακαμπτήρια γραμμή, με το δίκτυο. Και βέβαια, παράλληλα, θα αυξηθούν και οι προυποθέσεις εξαγωγής των αγροτικών προϊόντων της περιοχής, ιδιαίτερα των πιο ευπαθών. Η σιδηροδρομική σύνδεση της Ηπείρου, δεν αποτελεί ένα δώρο προς αυτήν, γιατί όπως έχει ήδη εκτεθεί, θα ωφελήσει ποικιλότροπα την χώρα και την Εθνική Οικονομία, για τους εξής λόγους:

α) Με την σιδηροδρομική σύνδεση της Ηγουμενίτσας, δημιουργείται η βορειοδυτική πύλη της Ελλάδας και επιτυγχάνεται ή άμεση σύνδεση με την Ε.Ο.Κ.. Και ναι μεν ως δυτική πύλη προορίζεται και η Πάτρα, όμως αφ' ενός μεν χρειάζεται και μια δεύτερη πύλη βορειότερα, αφ' ετέρου δε η Ήπειρος υπερέχει στον ρόλο αυτό διότι είναι πολύ πιο κοντά στο Μπρίντιζι της Ιταλίας (λιμάνι φορτώσεως των συρμών στο πορθμείο), και πιο κοντά στο Βόλο (λιμάνι φορτώσεως συρμών προς Συρία) αλλά και την Βόρεια Ελλάδα, η οποία θα εξυπηρετηθεί από την σύνδεση με την Δυτική Ευρώπη, μέσω Ιταλίας, παρακάμπτοντας την Γιουγκοσλαβία.

β) Με τη σύνδεση αυτή παρακάμπτεται η Γιουγκοσλαβία η οποία είναι υπερφορτωμένη, η δε διέλευση των Ελληνικών συρμών από αυτή μας στοιχίζει αρκετά σε συνάλλαγμα, σήμερα δεν είναι και προβληματική.

γ) Πραγματοποιείται ο προγραμματισμένος και πολλά υποσχόμενος για την Ελλάδα, σιδηροδρομικός άξονας Ε.Ο.Κ. - Βόλος - Συρία, στην πλήρη μορφή του.

δ) Επιτυγχάνεται η κίνηση των συρμών μόνον μέσω χωρών της Ε.Ο.Κ. προς Μέση Ανατολή, που δίνει ιδιαίτερη βαρύτητα στην Ελλάδα σαν εταίρου της Ε.Ο.Κ. με αντίστοιχη μείωση των ελλειμάτων του.

Ήδη, μετά τον εκσυγχρονισμό της γραμμής Αθήνας - Θεσσαλονίκης, η οποία προχωρεί και η οποία κατασκευάζεται για ταχύτητες 200 χλμ /ώρα και Παλαιοφαρσάλου - Καλαμπάκας, η οποία προβλέπεται σύντομα να ολοκληρωθεί και να είναι ικανή για ταχύτητες 150 χλμ/ώρα, δεν είναι μεγάλη η απόσταση μέχρι τα Γιάννενα και την Ηγουμενίτσα.

Αν δεν αρχίσει σύντομα η επέκταση του σιδηροδρομικού δικτύου προς την Ήπειρο, με την κατασκευή της γραμμής προσπέλασης του Ιονίου Πελάγους, η οποία έχει θεωρητικά προβλεφθεί στο 15ετές πρόγραμμα του Ο.Σ.Ε., ώστε να δημιουργηθεί μια σοβαρή υποδομή για ανάπτυξη, η Ήπειρος θα παραμείνει ο φτωχός συγγενής της Ελληνικής οικογένειας και θα διαιωνίζεται η αντιδικία μεταξύ των Ηπειρωτών και των εκάστοτε Κυβερνήσεων, οι μεν να ζητούν κάποια σοβαρή επένδυση, για να αναπνεύσει οικονομικά η περιοχή, οι δε να αρνούνται ουσιαστικά, αφού ορθά θα κρίνουν ότι η επένδυση σ' αυτή την περιοχή είναι αντιοικονομική, με αποτέλεσμα την συνεχή συσσώρευση δραστηριοτήτων και πληθυσμού στον άξονα Πάτρας - Αθήνας - Λάρισας - Βόλου - Θεσσαλονίκης - Καβάλας, πέραν οποιουδήποτε προγραμματισμού.

Διότι, αν δεν μεταβληθούν οι συνθήκες με βασικά έργα υποδομής, όπως είναι η σιδηροδρομική σύνδεση, ώστε η Ήπειρος να γίνει πόλος έλξης επενδύσεων και δραστηριοτήτων του δευτερογενή τομέα της παραγωγής, η Ήπειρος θα συνεχίσει να μειώνει την ποσοστιαία συμμετοχή της στην κατανομή του εθνικού εισοδήματος, έστω και αν τα διάφορα μεγέθη θα αυξάνονται σε απόλυτους αριθμούς. Επομένως, ένα από τα βασικά αιτήματα των Ηπειρωτικών Οργανώσεων και όλων των Ηπειρωτών, θα πρέπει να είναι η ένταξη της κατασκευής της σιδηροδρομικής γραμμής της Ηπείρου στο δεύτερο πενταετές πρόγραμμα του Ο.Σ.Ε. και η χρηματοδότησή της από τις δημόσιες επενδύσεις ή με δανεισμό του Ο.Σ.Ε. σε συνδυασμό με επιδότηση από την Ε.Ο.Κ. Ήδη ο Ο.Σ.Ε. ανέθεσε στο Μετσόβειο Πολυτεχνείο και το Οικονομικό Πανεπιστήμιο, την σύνταξη μελέτης σκοπιμότητας του έργου. Και βέβαια όλα αυτά είναι πραγματοποιήσιμα αν υπάρξει και πίεση από τους Ηπειρώτες, που προυποθέτει βέβαια κατανόηση της αναγκαιότητας και της προτεραιότητας του έργου αυτού. Κάποτε οι Ηπειρώτες θα πρέπει να παύσουν να έχουν στόχους κοντόφθαλμους, αν θέλουν να δουν την περιοχή τους να βγαίνει από την μόνιμη υπανάπτυξη.

Σπύρος Φασούλας

Λίγη χαρά για τα παιδιά

(Χρονογράφημα)

Του Σπύρου Γιάννου

*Λίγο προτού βγει το 1991 και μπει το '92, στις 9 του Νοέμβρη. Εκεί κάπου στην περιοχή της Χιμάρας (Χειμάρρας με την παλιά γραφή). Στους **Δρυμάδες,** χωριό της Ελληνικής Μειονότητας, ελληνόφωνο.*

*Έχουν πληροφορηθεί οι κάτοικοι ένα συνηθισμένο για τον τόπο -όλη την Αλβανία- και το χρόνο -όλο το '91 και σίγουρα και το '92 που φτάνει- γεγονός: θάρθει ένα αυτοκίνητο στο χωριό με βοήθεια σε είδη διατροφής και ρουχισμό. Οι άνθρωποι τα έχουν **απόλυτη·ανάγκη.** Κι οι συνάνθρωποι, οι αδερφοί, οι συμπατριώτες από την Ελλάδα και το εξωτερικό σπεύδουν να βοηθήσουν. Από το περίσσευμα και το υστέρημά τους μερικοί. Να στηρίξουν τ' αδέρφια τους που δίνουν αγώνα για επιβίωση, για Δημοκρατία, για θρησκευτική ελευθερία, ελληνόγλωσση Παιδεία, ανθρώπινα δικαιώματα.*

Το αυτοκίνητο του Ιδρύματος Παλιννοστούντων Ομογενών από τα Γιάννενα σήμερα μεταφέρει κι ένα ειδικό φορτίο: 5 μεγάλα χαρτοκιβώτια, 50 δέματα με σχολικά και γραφικά είδη για τα Βορειοηπειρωτόπουλα του Δημοτικού σχολείου Δρυμάδων. Το ξέρουν οι μικροί μαθητές και περιμένουν. Με ανυπομονησία, περιέργεια, ελπίδα, αγωνία. Πού μυαλό για αυτοσυγκέντρωση και προσοχή στο μάθημα;

Το αυτοκίνητο ξαλαφρωμένο από το άλλο φορτίο -τι γρήγορα που ξαλάφρωσε- σταματάει στην αυλή του παλιού σχολείου. Οι μικροί μαθητές το περικυκλώνουν στα άψε σβήσε. Είναι όλο μάτια και χέρια απλωμένα που τρέμουν.

— Παιδιά, μη σπρώχνεστε και μη φοβάστε. Έχει δέματα για όλους σας, τα καθησυχάζουν οι άνθρωποι του Ιδρύματος.

— Κι εμένα, μπάρμπα.

— Κι εγώ θέλω, κύριε.

Αδημονούν κι ανησυχούν όσο να πιάσουν στο χέρι τ' ακριβοθώρητο και πολυπόθητο χαρτόδεμα. Και να που το παίρνουν...

Τ' ανοίγουν εκεί στην αυλή του σχολείου, που έχει εικόνα πανηγυριού. Ένα γύρο όλοι. Πρώτα να δουν συνολικά, να μυρίσουν, ν' αγκαλιάσουν το δώρημα. Κι ύστερα κάποιες λεπτομέρειες. Η επιγραφή, τ' όνομα του αποστολέα τραβάει το βλέμμα: ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΗΠΕΙΡΩΤΩΝ ΝΥΡΕΜΒΕΡΓΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΧΩΡΩΝ «Η ΔΩΔΩΝΗ». Στα Ελληνικά και Γερμανικά. Απορούν για λίγο. Πού νάναι αυτή η Νυρεμβέργη; Και τί κάνουν εκεί αυτοί οι Ηπειρώτες; Αυτοί εδώ δεν πάνε πιο πέρα από την Αυλώνα ή το Σαράντι, τους Άγιους Σαράντα δηλαδή. Αλλά τώρα δεν έχουν καιρό για τέτοιες σκέψεις. Η προσοχή τους, η ψυχή τους όλη, απορροφιέται στην έρευνα του περιεχόμενου: Ψαχουλεύουν, χαϊδεύουν απαλά, απλώνουν στ' ανοιγμένο περιτύλιγμα το μικρό θησαυρό τους και μένουν άφωνα. Λες και τους χάρισαν τον κόσμο όλο.

Το κάθε παιδάκι βρήκε μια σχολική τσάντα· ολοκαίνουργη, χρωματιστή, μοντέρνα. Η τσάντα ήταν γεμάτη. Πράγματα και θάματα: τετράδια, μπλοκ ζωγραφικής, μολύβια και στυλό διαρκείας, χρώματα ξύλινα και μαρκαδόρους και σβήστρα και ξύστρα. Κι ένα πανέμορφο, γυαλιστερό, εικονογραφημένολογοτεχνικό, παιδικό βιβλίο. Διήγημα, ιστορία ή παραμύθι; Σίγουρα παραμύθι, αφού όλα φαίνονται σήμερα σαν παραμύθι. Ω! κι ένας γεωγραφικός Άτλας, της Ελλάδας ή της Ευρώπης. Τι χρώματα, τι εικόνες, τι χάρτες. Θεέ μου, και καραμέλες, πολλές, και τσίχλες. Σ' όλα τα δέματα, για όλα τα παιδιά...

Πραγματικά το πανηγύρι της παιδικής ψυχής δεν περιγράφεται. Ούτε με λόγια, ούτε με τη βιντεοκάμερα που καταγράφει τη σκηνή. Την πρώτη έκπληξη και βουβαμάρα διαδέχεται η αυθόρμητη έκρηξη χαράς και αγαλλίασης. Βάζουν και ξαναβγάζουν τα δώρα τους από τις σάκες, τα δείχνουν με περηφάνεια στους φίλους, στους μεγαλύτερους δικούς τους και γείτονες που πλησίασαν στο παιδικό πανηγύρι. Η ευτυχία για λίγες ώρες, ίσως και μέρες ήταν εδώ. Στους Δρυμάδες της Χιμάρας. Στις αθώες, ευαίσθητες και πιο πληγωμένες παιδικές καρδιές.

Οι ανάγκες όμως των γειτόνων, των αδερφών μας Βορειοηπειρωτών και των συνανθρώπων μας Αλβανών είναι και θα είναι για καιρό άμεσες και μεγάλες. Θ' αντιμετωπιστούν μόνο με ανάλογη, μεγάλη βοήθεια' Κι αυτή θα βρεθεί και θα δοθεί από την αγάπη, την αλληλεγγύη, τον ανθρωπισμό μας. Πιστεύουμε ότι υπάρχουν και στη σύγχρονη, χρησιμοθηρική εποχή μας. Πιστεύουμε ότι εκεί, στο μαρτυρικό τόπο, θα γίνει το θαύμα. Η ελευθερία, η Δημοκρατία, η ανεξιθρησκεία θα βρει το δρόμο της.

Νυρεμβέργη,
2 Δεκεμβρίου 1991
Σπύρος Γιάννος

ΤΟ ΤΣΙΠΟΥΡΟ

Πως γίνεται το τσίπουρο

Το τσίπουρο είναι το απόσταγμα των ζυμωθέντων στέμφυλων (σταφύλια).

Ο αμπελουργός εκτός από το κρασί που παράγει, βγάζει και μια ποσότητα στεμφύλων (το περίσσευμα δηλαδή μετά από το πάτημα των σταφυλιών) ώστε να βγει όλη η Ποσότητα του γλεύκους, (το περιεχόμενο της ρόγας του σταφυλιού).

Τα σταφύλια αφήνονται εκ νέου να ζυμωθούν, οπότε το σάκχαρο μετατρέπεται σε αλκοόλη.

Στην συνέχεια με την μέθοδο της απόσταξης βγαίνει το τσίπουρο.

Το πως πίνεται το τσίπουρο

Ο γνήσιος εραστής του στίπουρου δεν έχει ανάγκη τον μεζέ.

Απαιτούσε μόνο το ποτό να είναι ανόθευτο για να κάνει κεφάλι, ο τσιπουροφονιάς (ο μερακλής και πότης μεγάλης ποσότητας τσίπουρου), αρκούνταν μόνο σε μια ελιά για κάθε «πενηντάρι», (50 δράμια τσίπουρο).

Όλα αυτά, την εποχή που το τσιπουράδικο ήταν το κατ' εξοχήν το ανδρικό στέκι της περιοχής, στο οποίο ακόμα και η γάτα ήταν γένους αρσενικού.

Οι καιροί όμως αλλάζουν, οι γυναίκες σιγά, σιγά άρχισαν να μπαίνουν στα μαγαζιά, στην αρχή ως μαγείρισσες και στην συνέχεια ως πελάτισσες, και όπως ήταν φυσικό, κουβαλούσαν μαζί τους και τις συνήθειες της κουζίνας τους.

Σήμερα, ένα καλό τσιπουράδικο εκτιμάται δεόντως όταν έχει να προσφέρει μια ποικιλία μεζέδων, διαφορετικών για το πρώτο, το δεύτερο... για το όγδοο καραφάκι που το κυριότερο δεν πληρώνεται έξτρα.

Ο ΜΕΖΕΣ ΤΟΥ ΤΣΙΠΟΥΡΟΥ

- ΠΡΩΤΟΣ ΜΕΖΕΣ ατζούγιες με λαδόξιδο και άνιθο.
- ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΜΕΖΕΣ ρέγγα λαδολέμονο.
- ΤΡΙΤΟΣ ΜΕΖΕΣ σαγανάκι (τυρί).
- ΤΕΤΑΡΤΟΣ ΜΕΖΕΣ βακαλάος σκορδαλιά.
- ΠΕΜΠΤΟΣ ΜΕΖΕΣ ψητές πατάτες με την φλούδα, ρίγανη και βούτυρο.
- ΕΚΤΟΣ ΜΕΖΕΣ ψάρια τηγανιτά (γάβρος, σαρδέλα, γόπα).
- ΕΒΔΟΜΟΣ ΜΕΖΕΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑΚΙΑ (αν δεν υπάρχουν, πέστροφα ψητή στα κάρβουνα με βούτυρο).
- ΟΓΔΟΟΣ ΜΕΖΕΣ ΧΤΑΠΟΔΙ.
- ΕΝΑΤΟΣ ΜΕΖΕΣ δυστυχώς για πολλούς δεν υπάρχει μεζές (όμως οι αυθεντικοίτσιπουράδες αρκούνται και στην ελιά).

Το τσίπουρο πίνεται ορισμένες ώρες

Πουρνό, πουρνό πίνω παιδί μου το τσίπουρο γι' αυτό είμαι 90 χρονών.

Και το βράδυ πριν το φαγητό.

Τρόποι καλής τσιπουρο-συμπεριφοράς

Σε κάθε καλό μαγαζί μέχρι και σήμερα υπάρχουν τρόποι καλής συμπεριφοράς.

Έτσι και στο τσιπουράδικο ή στον καφενέ σήμερα υπάρχουν κανόνες, που αν ο πελάτης παραβίαζε κινδύνευε να υποστεί την χλεύη και την ειρωνεία των θαμώνων.

Ο καλός πότης την ώρα της τσιπουροκατάνυξης, απαγορεύει στον σερβιτόρο να μαζέψει τα καραφάκια που κατανάλωσε ο ίδιος, και η παρέα του.

Αποτελούν τα τρόπαια της ημέρας τα οποία τα μοστράρει σε κατάλληλη θέση.

Παράλληλα όμως, υπενθυμίζουν στον συνομιλητή τους, σε ποια κατάσταση βρίσκεται.

Μέχρι σήμερα τα περίφημα τσιπουράδικα είναι πολύ λίγα, στην Ελλάδα, υπάρχουν όμως τα καφενεία (ο καφενές) άλλα δυστυχώς δεν διατηρούν την παράδοση αυτή.

Για άλλη μια φορά ευχαριστώ την εφημερίδα «ΑΡΑΧΘΟΣ» που θέλησε να βάλει ακόμα ένα κείμενο μου.

Ευχαριστώ
φιλικότατα
Μαίρη Αράπη

GRIECH. EPIRUS VEREIN IN NÜRNBERG

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΗΠΕΙΡΩΤΩΝ ΝΥΡΕΜΒΕΡΓΗΣ

ADAM-KLEIN-STR. 6, 8500 NURNBERG 80
Τηλ.: 0049911/669954

Νυρεμβέργη, 2 Δεκεμβρίου 1991

Αγαπητέ κ. Πρόεδρε,
κυρίες και κύριοι του Δ.Σ. και της Συντακτικής Επιτροπής του Συλλόγου και της Εφημερίδας «Ο ΑΡΑΧΘΟΣ»

Σας ευχαριστώ προσωπικά και εκ μέρους του Δ.Σ. του ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΗΠΕΙΡΩΤΩΝ ΝΥΡΕΜΒΕΡΓΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΧΩΡΩΝ «Η ΔΩΔΩΝΗ», για τη δημοσίευση σε προηγούμενο φύλλο του ΑΡΑΧΘΟΥ «ανταπόκρισής» μου σχετικά με το Σύλλογό σας.

Συνεχίζοντας λοιπόν τη συνεργασία μας σας στέλνω: α) μια δεύτερη «ανταπόκριση» για τις έπειτα δραστηριότητές μας β) ένα χρονογράφημα με αφορμή τη διανομή δεμάτων με σχολικά είδη στους Δρυμάδες - Χιμάρας από το Σύλλογό μας και γ) 20 DM, συμβολική ενίσχυση στην ωραία και φιλότιμη προσπάθεια έκδοσης του ΑΡΑΧΘΟΥ

Δεχθείτε τους θερμούς μας χαιρετισμούς τις ευχές μας για ένα 1992 με υγεία, ειρήνη και προκοπή για όλους .

Σπύρος Γιάννος

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΚΑΙ ΔΡΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΑΣ

1. Με την ευκαιρία των καλοκαιρινών διακοπών μέλη του Δ.Σ. του Συλλόγου επισκέφθηκαν φορείς και Αρχές στην Ήπειρο, όπως: Το Δήμαρχο Ιωαννίνων κ. Φίλιππα Φίλιο και το Ίδρυμα Παλιννοστούντων Ομογενών. Συζητήσαμε θέματα κοινού ενδιαφέροντος και ιδιαίτερα το σοβαρό θέμα των βορειοηπειρωτών και Αλβανών προσφύγων.
2. Δώσαμε εκτενή συνέντευξη στον τοπικό ραδιοσταθμό της ΕΡΑ στα Γιάννενα, στην οποία εκθέσαμε τους στόχους, το έργο του Συλλόγου στο μεταναστευτικό χώρο και τα επίκαιρα αιτήματά μας.
3. Παραδώσαμε στο Ίδρυμα Παλιννοστούντων ομογενών Ιωαννίνων 50 δέματα με σχολικά είδη για τα Ελληνόπουλα στη Β. Ήπειρο, αξίας 200.000 δρχ. Τα δέματα αυτά μοιράστηκαν στους μαθητές του Δημ. Σχολείου Δρυμάδων — Χιμάρας στις 9.11.1991.
4. Στη Νυρεμβέργη τώρα, στις 16 Νοεμβρίου 1991, σε μια κατάμεστη αιθουσα —200 και πάνω άτομα— παρουσιάσαμε την Ιστορία της Ηπείρου από τ' αρχαία χρόνια μέχρι τις μέρες μας. Το θέμα το παρουσιάσαν 4 εισηγητές, μέλη του Συλλόγου, ένας για κάθε ιστορική περίοδο. Προβλήθηκαν και διαφάνειες, ώστε η κατανόηση της ιστορίας να γίνει καλύτερη. Και στο τέλος το τοπικό δημοτικό μουσικό συγκρότημα «ΣΤΑΛΑΚΤΙΤΕΣ» που αποτελείται από Ηπειρώτες μουσικούς, έπαιξε ιστορικά και παραδοσιακά τραγούδια της Ηπείρου. Οι παριστάμενοι μερακλήδες μπήκαν στο κέφι κι έτσι η όλη εκδήλωση έκλεισε με τρικούβερτο χορό.
5. Η μεγάλη έκπληξη της χρονιάς ήταν η θεατρική μας παράσταση: «ΖΗΤΕΙΤΑΙ ΨΕΥΤΗΣ» του αείμνηστου Δημήτρη Ψαθά. Δόθηκε το Σάββατο, 30.11.91 σε αίθουσα — κέντρο του Ελληνισμού και των άλλων μεταναστών από την ερασσιτεχνική ομάδα του Συλλόγου μας. Είχε δημιουργηθεί αδιαχώρητο, πριν ακόμη ξεκινήσει η παράσταση. Η επιτυχία ομολογήθηκε απ' όλους τους θεατές. Πολλοί ζητούν να ξαναπαιχτεί το έργο, για να το δουν κι όσοι δεν χώρεσαν να μπουν στην αίθουσα.
6. Η φετεινή χρονιά θα κλείσει με μια μουσικοχορευτική βραδιά στις 27.12.91 σε μεγάλη αίθουσα χωρητικότητας 1000 ατόμων. Εκτός από την καθιερωμένη εμφάνιση των τριών χορευτικών του Συλλόγου θα γίνει και η βράβευση των μαθητών Γυμνασίου και Λυκείου Νυρεμβέργης, που κατάγονται από την Ήπειρο και που αρίστευσαν το περασμένο σχολ. έτος.

Με την ευκαιρία αυτή ευχόμαστε σ' όλους τους αδελφούς Συλλόγους στην Ελλάδα και τη Γερμανία κάθε επιτυχία στις δραστητιότητές τους και στους συμπατριώτες μας και τα μέλη των Συλλόγων «ΕΥΤΥΧΙΣΜΕΝΟ ΚΑΙ ΕΙΡΗΝΙΚΟ ΤΟ 1992»

Σπύρος Γιάννος
Πρόεδρος του Δ.Σ.

Ο ΑΡΑΧΘΟΣ
Εφημερίδα του
Πολιτιστικού Συλλόγου
Κεντρικιωτών Άρτας
Εκδότης:
Καμπρής Κώστας
Βαρβάκη 54, Αθήνα
Τ.Κ. 114 74
Τηλ.: 64.20.051
Συντακτική Επιτροπή:
Φάνης Γιώτης
Βίκη Καραγιάννη - Αράπη
Κώστας Γεωργίου

ΜΙΑ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΔΟΥΝ ΟΙ ΧΩΡΙΑΝΟΙ ΜΑΣ

ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ Μ. ΚΟΡΡΕ «ΛΟΥΜΠΑΚΟ» με τη Γεωργία Ζώη

Στο Θέατρο «ΛΗΔΡΑ» στην Κέκροπος στην Πλάτια, βρέθηκα 2 φορές. Αυτό το δύο φορές θα σας κάνει να αναλογιστείτε γιατί;

Εάν το έργο δεν ήταν συναρπαστικό, όπως καταλαβαίνετε δεν θα ήταν δυνατόν να το παρακολουθήσουμε τη δεύτερη, διότι θα μου έρχονταν στο νου, οι μη καλές στιγμές. Ένα «ΛΟΥΜΠΑΓΚΟ» που υποχρεώνει έναν εργοστασιάρχη να μείνει στο σπίτι όπου η γυναίκα «Φυτό εσωτερικής διακόσμησης», όπως την αποκάλεσε κάποια στιγμή, δραστηριοποιείται και βγαίνει έξω από το σπίτι της, δραστηριοποιείται και καταφέρνει να τον ξελασπώσει και να γυρίσει στην επιχείρησή του ανανεωμένος. Με πολύ ωραίο τρόπο οδηγείται η υπόθεση μέσα από εμπόδια παρεξήγησης, προλήψεις - απροσδόκητα γεγονότα σε αίσιο τέλος.

Όλοι οι ηθοποιοί του έργου στέκονται καλά στη σκηνή. Εγώ πάντως θα εκθειάσω την εντυπωσιακή και δυναμική σκηνική παρουσία της Γεωργίας Ζώη, σαν επιχειρηματίας (άλλωστε η κα Ζώη είναι επιτυχημένη επιχειρηματίας «Αρχιτεκτόνισσα με πολύ ωραίο γραφείο στου Παπάγου με οργάνωση, φαντασία και πολλά βραβεία). Αυτή της η εμπειρία την βοήθησε και στην πολύ καλή θεατρική της παράσταση στο ΛΟΥΜΠΑΓΚΟ. Εκείνο όμως που πραγματικά αξίζει συγχαρητήρια είναι ότι η Κα ΖΩΗ δεν παίρνει χρήματα από τη συμμετοχή της στο έργο, αλλά το μεριδιό της το διαθέτει στο ίδρυμα «ΑΣΥΛΟ ΑΝΙΑΤΩΝ».

Να ένας άλλος λόγος που πρέπει όλοι να δείτε το έργο.

Αξίζει. Εξάλλου το εισιτήριο είναι προσιτό σε σύγκριση με τα άλλα έργα.

Βίκυ Καραγιάννη - Αράπη

ΜΙΑ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΣΤΟ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΩΝ ΗΠΕΙΡΩΤΩΝ

Η Πανηπειρωτική Συνομοσπονδία Ελλάδας δικαίωσε τον τίτλο του κέντρου της Κλεισθένους 15.

Τίμησε με την εκδήλωσή της που πραγματοποιήθηκε στις 20 του Νοέμβρη 1991 τα δύο πνευματικά παιδιά της από το Νομό ΑΡΤΑΣ.

Τον 1) «Αλέκο Γ. Κουτσούκαλη και την 2) Τζένη Διαμάντη - Παπαϊωάννου. Την παρουσίαση του Αλέκου Κουτσούκαλη έκανε ο λογοτέχνης και δημοσιογράφος Γιάννης Κορίδης.

Ο Αλέκος Κουτσούκαλης γεννήθηκε το 1918 στο χωριό Σεκλίστα (Ελάτη) του Ν. Άρτας. Σπούδασε γεωπόνος και εργάστηκε για ένα διάστημα σαν έκτακτος γεωπόνος. Υπηρέτησε στο στρατό σαν αξιωματικός. Πήρε ενεργό μέρος στην Εθνική Αντίσταση σαν ηγετικό και πολιτικό στέλεχος του νομού και στη συνέχεια σαν καπετάνιος του τάγματος του 3/40 Συντάγματος του ΕΛΑΣ.

Από τα νεανικά του χρόνια ασχολήθηκε με τη λογοτεχνία και τη δημοσιογραφία. Στο παράνομο αντιστασιακό τύπο της περιοχής ήταν μόνιμος συνεργάτης. Η εφημερίδα της νεολαίας του ΕΑΜ Άρτας «Φράση» δημοσίευσε πολλές ανταποκρίσεις του.

Όπως πολλοί Έλληνες διέφυγαν στη Σοβιετική Ένωση κατά την περίοδο του εμφύλιου σπαραγμού, όπου φοίτησε στο Πανεπιστήμιο της Κεντρικής Ασίας. Στη συνέχεια υπεράσπισε διδακτορική διατριβή και πήρε τον τίτλο του διδάκτορα ιστορικών επιστημών. Διατέλεσε αρχισυντάκτης και διευθυντής της εφημερίδας των Ελλήνων πολιτικών προσφύγων στην Τασκένδη «Νέος Δρόμος». Έγραψε πολλά άρθρα ιστορικού και κοινωνικού περιεχομένου.

Εξέδωσε βιβλίο στα ρωσικά με τίτλο «η επίδραση των ιδεών του Λένιν στην Ελλάδα. Με την επιστροφή του στην πατρίδα εξέδωσε τα βιβλία 1) Η πρώτη δεκαετία του ΚΚΕ (1918 - 1928), 2) «Ο Ιστορικός υλισμός, επιστημονική θεωρία της κοινωνικής εξέλιξης», 3) Οι θεμελιωτές του Μαρξισμού Καρλ Μαρξ και Φρίντριχ Ένγκελς.

Ο Αλέκος Κουτσούκαλης τόσο στη νουβέλα του «Τα χρόνια εκείνα...» όσο και στο Μυθιστόρημά του: «Οι υπερήφανοι» δείχνει τη μεγάλη του καρδιά. Μια καρδιά που είναι τόσο αμέτρητη, που χωράει όλους τους ανθρώπους, που χτυπά στο ρυθμό της ανθρωπιάς. Τα μηνύματα που περνάει ο λογοτέχνης μέσα από τα 2 αυτά έργα του, είναι το ενδιαφέρον του για τον άνθρωπο —κάτι που στις μέρες μας όλο και λιγοστεύει— καθώς και η προβολή των διαχρονικών ιδανικών όπως είναι: Η αγάπη, ο έρωτας, ο αγώνας του ανθρώπου για τη ζωή, και όλα αυτά χωρίς καμιά υποχώρηση με μέσα θεμιτά και απαζάρευτα για την υλοποίησή τους.

Ο Γιάννης Κορίδης συνέχισε να μιλά για τον Αλέκο Κουτσούκαλη με λόγια αγάπης τιμής και σεβασμού για τον Αλέκο, τον αμετανόητο εραστή του καλού και του ωραίου, του λάτρη των λαϊκών παραδόσεων, της λαϊκής και αγνής ψυχής, κατέληξε:

«Ο Κουτσούκαλης συγκεντρώνει τρία στοιχεία: Καρδιά, μόρφωση και διορατικότητα. Αλλά πρέπει αυτό που του υπαγορεύει το χρέος. Η συνείδηση και το καθήκον. Δεν πήρε τη μεζούρα για να μετρήσει τις όποιες αξίες. Έβαλε το χέρι στην καρδιά του και αφού τα βρήκε με τη συνείδησή του, ξεκίνησε για το μεγάλο έργο της συγγραφής. Δεν ήταν καθόλου εύκολος ο δρόμος που διάλεξε.

Η περιπέτεια ήταν εμφανής.

Οι Λαιστρυγόνες και οι Κύκλωπες αφθονούσαν τριγύρω του. Ακόμα και οι σειρήνες. Εν τούτοις απτόητος,καθόλαπροετοιμασμένος άρχισε να βιώνει τη συγγραφική του οδύσσεια, η οποία όσο και κοπιαστική αν ήταν τελικά τον οδήγησε στην πολυπόθητη Ιθάκη. Έτσι έμεινε η πείρα και η σοφία, γεγονός για το οποίο δικαιώνονται όλοι οι αδικημένοι νεκροί και ζωντανοί.

Οι πρώτοι συνεχίζοντας τον αιώνιο ύπνο τους και οι δεύτεροι αναλογίζονται τις ευθύνες τους. Όσο για τα ελληνικά γράμματα, αυτά θα τον ευγνωμονούν εσαεί».

Ο κος Κουτσούκαλης με την σειρά του ευχαρίστησε την Πανηπειρωτική Συνομοσπονδία Ελλάδας, το Γιάννη Κορίδη και πολλούς άλλους επώνυμους αλλά εγώ θα αναφερθώ μόνο στους Τζουμερκιώτες.

Το γιατρό και ηγετικό στέλεχος του νομού Άρτας κατά τα χρόνια της Αντίστασης κο Τέλη Αράπη, στο Δημήτρη Αράπη, στο κύριο Βενετσανόπουλο σύζυγο της Μαρίας Παππά, καθώς και την ίδια από το Αβάμακο του κ. Παπαδημητρίου χειρούργο γιατρό...

Η κα ΘΩΔΑ ΜΠΟΥΡΑΝΤΖΗ παρουσίασε την κα ΤΖΕΝΗ ΔΙΑΜΑΝΤΗ - ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ. Είπε:

«Για να παρουσιάσεις το έργο των δημιουργών, πρέπει να κάνεις, βαθιά κατάδυση στ' άδυτα, ν' αφουγκρατείς τον άνθρωπο, ν' ανταμώσεις τη ψυχή του, να τη φέρεις στην επιφάνεια με στοργή και αγάπη και δίχως τραύματα».

Τα βιβλία της Τζένης είναι γεμάτα από αγάπη, πόνο, αγωνία, και αδιάκοπο αγώνα για ένα καλύτερο αύριο, ειρήνης κι αδελφοσύνης των λαών.

Η Τζένη, η ευαίσθητη, η εργατική Ηπειρώτισσα, που αγάπησε τον τόπο της, τον τραγουδά μέσα από τα ποιήματά της, ιερουργεί και ζει την κάθε ώρα και στιγμή του τόπου της, σα γλάρος που συμπορεύεται με τη φορτούνα και τη γαλήνη της ψυχής της... Το έργο της διαπνέεται από την αγάπη και το σεβασμό γαι τον άνθρωπο και τη ζωή.

Η ποίησή της είναι τρυφερή, απλή, υπεύθυνη, γλυκιά πέρα για πέρα ανθρώπινη. Η κριτική για το έργο της ποιήτριας είναι εύκολη αλλά η τέχνη είναι πολύ δύσκολη, οι Ηπειρώτες έχουν μια ευαισθησία και παράδοση στον πνευματικό άνθρωπο. Σέβονται το δάσκαλο, καμαρώνουν τον δημιουργό. Πρώτη στα γράμματα η πατρίδα μας. Ήταν και θα είναι πρώτη, εφόσον υπάρχουν δημιουργοί με οράματα και συνέπεια σαν την ΤΖΕΝΗ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ και τον ΑΛΕΚΟ Κουτσούκαλη, τα παιδιά της Άρτας που τίμησε η Πανηπειρωτική. Ποιήματα της τιμωμένης απήγγειλαν με επιτυχία η λογοτέχνιδα Νιόβη Γαβριήλ Τριανταφύλλου, ο ποιητής Τάκης Βαλέρης και η δημιουργός.

Από τον πρόσφατο δίσκο της με τίτλο «Ερωτικό μπουκέτο» με στίχους της Τζένης Παπαϊωάννου και μουσική ερμηνεία του τροβαδούρου Βάγγου Παπούλια, σε συνοδεία του ακορντιονίστα Κώστα Καλκαντή, οι παρευρισκόμενοι χάρηκαν μερικά απαλά τραγούδια.

Στη συνέχεια η κα Παπαϊωάννου ευχαρίστησε την Πανηπειρωτική, την κα Θώδα - Μπουραντζή και όλους τους συντελεστές και διοργανωτές αυτής της υπέροχης λογοτεχνικής βραδιάς. Σημειώνουμε εδώ ότι η κα Παπαϊωάννου ήταν δασκάλα στο 3ο Δημοτικό Άρτας, και είχε κάνει δασκάλα και στο χωριό Πλατανούσα, όπου είχε μια φορά συναντήσει τον Γ. Κουτζιούλα, όπου της απήγγειλε ποιήματά του.

Γράφοντας όλα αυτά για την κα Τζένη Παπαϊωάννου, δεν είχα ποτέ φανταστεί όταν μικρή την είχα δασκάλα στην Άρτα, ότι εγώ το κοριτσάκι με τα κοτσιδάκια θα γινόμουν φιλόλογος και σχολιαστής του έργου της δασκάλας μου...

Βίκυ Καραγιάννη - Αράπη

● *Θρύψαλα παραδέσεων*

«ΤΑ ΝΥΧΤΕΡΙΑ»

Το νυχτέρι, ήταν μια συντροφιά γυναικών (ιδίως κοριτσιών) που ξενυχτούσαν με το εργόχειρό τους σε κάποιο σπίτι στο χωριό.

Κι' ήταν, θυμάμαι, συνηθισμένο φαινόμενο στα ορεινά μας, χωριά, κυρίως το χειμώνα που ήταν λιγότερες οι δουλειές του ποδαριού και περισσότερες οι ώρες της νύχτας.

Κι' όχι μόνο σ' ένα αλλά και σε δύο και σε τρία σπίτια γινόταν νυχτέρι το ίδιο βράδυ. Σ' αυτό, δινόταν η ευκαιρία να τα πουν από κοντά οι κοπέλες (συγγενείς και φίλεςθ, γνέθοντας, πλέκοντας και κεντώντας αλλά και να διασκεδάσουν συνάμα.

Όταν έπεφτε χιόνι που οι διαβάτες αραίωναν από νωρίς κι' η ησυχία απλωνόταν σ' όλο το χωριό, το σπιτικό που διανυκτέρευε γινόταν και πιο γραφικό. (Με το λαδοκάντηλο αναμμένο σε κάποια γωνιά του δωματίου ψηλά και κάτω απ' τον οστρέχα, το φεγγοβόλημα της φωτιάς στα παράθυρα, ο καπνός απ' το μουχαρί που πετούσαν και τσίκες, τα ξεφωνητά, τα γέλια και τα τραγούδια, έδιναν ζωή, χάρη και συνοδιά στο κοιμώμενο χωριό).

Από νωρίς, λοιπόν, η νοικοκυρά ή οι νοικοκυρές του σπιτιού που θα γινόταν η μάζωξη, κάναν τις ανάλογες δουλειές και προετοιμασίες. (Θα δέναν τις γίδες στο κατώι και θα τους κρεμούσαν κλαρί για να τρώνε τη νύχτα και να μη βελάζουν, θα βάζαν κούτσουρο στη φωτιά και μπόλικα ξύλα στη γωνιά και στο σταχτολόγο, θα στρώναν το δωμάτιο με γιδότσιολα και φλοκάτες, θα τοποθετούσαν ξύλινα σκαμνάκια ή φουσκωτά μαξιλάρια γύρα απ' τη γωνιά, θα κρεμούσαν τη τέντζερη απ' τη κρεμαστάλω με νερό για τραχανά ή μπιρμιλώνια και θ' άναβαν και τη λάμπα που ενισχύονταν κι' απ' το λυχνάρι).

Με το πέρασμα κάμποσης νύχτας προσέρχονταν οι καλεσμένες με το σπαλέτο στο κεφάλι (για το κρύο) και με το εργόχειρο παραμάσκαλα.

Στρογγυλοκάθονται στα σκαμνάκια ή κατάχαμα κι' άρχιζαν το ψιλοκουβεντολόι ώσπου να ζεσταθούν.

Μετά, μπαίναν στη δουλειά με φόρτσα και με κέφι, αφού προηγούμενα θα κάναν κάποια πρόβλεψη για την απόδοση στο έργο κι' η κάθε μια στο δικό της.

— «Εγώ κουρίτσια θα γνέσω δυο τλούπες!»

— «Εγώ θα τελειώσου του τσιρέπ' π' τόχου αρχίσ' στ' μύτ'»

Έγνεθαν, λοιπόν, με τη ρόκα, έπλεκαν με τις βελόνες, κεντούσαν με το βελονάκι και λέγαν και χωρατά για να γελάνε. Κι' όσο περνούσε η ώρα κι' ικανοποιούνταν κι' απ' τη δουλειά, ποικίλαν και περισσότερο τη βραδυά. (Ψήναν κάστανα ή καρύδες στη φωτιά, κραμποκούκι στη χόβολη και παπαδίτσες που πετούσαν και γινόταν παιγνίδι.

Μετά εναπόθεταν το εργόχειρο και γεύονται τραχανά ή μπιρμπιλώνια ή μαντζιόνα και για φρούτα λιασμένα κορόμλα, κράνα και γούρμα γκόρτσα (π' τάχαν χωνιασμένα μεσ' το στάρι στ' αμπάρι).

Θα λέγαν, επίσης ανέκδοτα, παραμύθια, θ' ασχολίαζαν τα καθέκαστα του χωριού, θα τραγουδούσαν και θα ρίχναν κι μια ματιά στις γίδες, γιατί περίμεναν και γεννεσούρια και τη λαχταριστή «κλάστρα». (Αϊ κουρίτσια σ' άλλου ν'χτέρ' θα νάχουμε κι γινουσούρια στι καλάθεις κι' κλάστρα στου τιγάν'! Κι' η παρδάλου κι' η Κουρέλου έχουν σ'μαδέψ'! θα νάλεγε η νοικοκυρά).

Πάλι θα πιάνουν δουλειά μέχρι τα ξημερώματα, οπότε θα ξιδρακούναζαν τα λιωμένα κάρβουνα και η χόβολη και θα μετρούσαν το έργο που κάναν· θ' άλλαζαν γνώμες πάνω στα ξόμπλια κι' άλλα σχέδια και θα όριζαν άλλο νυχτέρι στο ίδιο ή σ' άλλο σπίτι.

Έτσι, κάπως γινόνταν τα ξενύχτια τα λεγόμενα νυχτέρια σ' άλλες εποχές που το χωριό έσφιζε από ζωές· ήταν κι' αυτά, ένας τρόπος ζωής, μια διέξοδος, μια παράδοση. (Τη Τρίτη και την Παρασκευή τόχαν σε κακό, να κάνουν νυχτέρι).

Π ΣΚΟΥΤΕΛΑ

Εύ θυμες Αραχθινές Ιστορίες.

«ΕΡΩΤΙΚΑ ΣΙΝΙΑΛΑ»

Το ερωτικό συναίσθημα δεν κουμαντάρεται εύκολα! Είναι μια αλήθεια που την αποδέχεται και ο πλέον πουριτανός ή δογματικός περί τα «Ερωτικά συναισθήματα».

Στις μικρές κοινωνίες, όπως είναι και η κοινωνία του χωριού μας, αναπτύσσονται πιο έντονα τα ερωτικά συναισθήματα ανάμεσα στους ανθρώπους. Η φαντασία φουντώνει πιο εύκολα. Μύχιοι πόθοι ψάχνουν να βρουν διέξοδο και στην προσπάθεια αυτή αναδύονται ευρηματικά τεχνάσματα που παρέχουν εγγύηση και ασφάλεια στην μυστικότητα, κόντρα στην λαϊκή παροιμία που λέει ότι «ο βήχας και ο έρωτας δεν κρύβονται».

Όμως τα ερωτικά τερτίπια έχουν μια συνέχεια αφού επαναλαμβάνονται και μέσα από την επανάληψη βγαίνει και η αποκάλυψη. Έτσι «πολλές φορές πάει η στάμνα στη βρύση, μα κάποια φορά θα σπάσει» που λέει και ο λαός μας. Από κάποιο «σπάσιμο της στάμνας» έχω υπόψη μου μια όμορφη ιστορία που δεν θάταν άσχημο να την μαθαίνατε κι εσείς.

Στα παλιά τα χρόνια, και όχι στο πρόσφατο παρελθόν, για να μην έχουμε και παρεξηγήσεις από τυχόν ομοιότητες, η φλογερή καρδιά μιας παντρεμένης σκίρτησε για τα μάτια και την αγάπη ενός επίσης νυμφευμένου. Τα πράγματα έγιναν δύσκολα με την αμοιβαία εξομολόγηση των αισθημάτων των δύο ερωτευμένων. Ο Γάμος κείνα τα χρόνια, για την κοινωνία του χωριού μας, ήταν πράξη ζωής και μόνο ο θάνατος έφερνε την απελευθέρωση, και όχι πάντα, στον επιζώντα. Η αγάπη όμως, όταν είναι δυνατή, δεν έχει άλλη διέξοδο από την απιστία. Φούντωσε λοιπόν και ο έρωτας μαζί με την αγάπη ανάμεσα στο ζευγάρι με επακόλουθο τις παράνομες σχέσεις. Για τις συναντήσεις του, που γίνονταν με άκρα μυστικότητας και με όλες τις προφυλάξεις το ζευγάρι καθιέρωσε μια σειρά συνθηματικά σινιάλα, σαν αυτά που γίνονται στο στρατό, που ειδοποιούσε ο ένας τον άλλο για το ότι υπήρχε ελεύθερο έδαφος για ερωτική συνάντηση. Μερικά ευρηματικά σινιάλα που καθιέρωσε το ζευγάρι σας τα περιγράφω ώστε να πλουτίσετε τις γνώσεις σας και για δική σας χρήση...

Όταν λοιπόν υπήρχε ελεύθερο έδαφος, γιατί ο σύντροφος έλειπε στη δουλειά ή στο καφενείο και δίδονταν η ευκαιρία για μια συνάντηση, η ερωτική σύντροφος άπλωνε στην αυλή ή στον φράχτη ένα άσπρο ρούχο, συνήθως σεντόνι ή κάτι άλλο, και όπως ήταν και μέρα, το έβλεπε ο εραστής και έτρεχε στο καθιερωμένο μέρος για την ερωτική συνάντηση.

Άλλο ερωτικό σινιάλο για την ηλιόλουστη μέρα ήταν το καθρεπτάκι, που έστελνε τις ακτίνες του ήλιου κατά τη μεριά που βρίσκονταν ο εραστής.

Μπορώ να πω, πως ο καθρέπτης σπάνια χρησιμοποιούταν γιατί έδινε στόχο και παρ' όλη την ερωτική κάψα που κυριαρχούσε, ο κίνδυνος έβαζε κάποιο φρένο.

Για την νύχτα, είχαν εφεύρει το αναμμένο δαυλό. Μερικές κυκλικές κινήσεις του αναμμένου δαυλού μέσ' τη νύχτα έκλεινε ερωτικό ραντεβού δημιουργώντας και φαντασμαγορική ατμόσφαιρα!..

Λοιπόν, εγώ φωτίστηκα... αλλά στην πόλη τί εφαρμογή μπορεί να κάνω; Δεν γίνεται, κάποια παραλλαγή θα σοφιστώ...

ΚΙΜΩΝ

ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ-ΦΟΡΟΤΕΧΝΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ
ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΛΙΑΚΑΤΣΟΣ
ΑΠΟΦΟΙΤΟΣ ΑΣΟΕΕ-ΕΛΚΕΠΑ
Σεβαστείας 10 ΑΝΩ ΙΛΙΣΙΑ
☎ 7700040 - 7792701

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΕΥΧΕΣ

Σε όλους τους χωριανούς μας, όπου κι αν βρίσκονται τους ευχόμεθα εγώ και η σύζυγός μου ΧΡΟΝΙΑ ΠΟΛΛΑ ΚΑΙ ΕΥΤΥΧΙΣΜΕΝΟΣ Ο ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟΣ ΧΡΟΝΟΣ ας είναι για όλους μας.

ΠΑΝ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

Γέννηση

Η Λαμπρινή Σ Αράπη - Αγγελή, γέννησε κορίτσι.

Στη Λαμπρινή και το Στέλιο ευχόμαστε να τους ζήσει.

ΓΑΜΟΙ

Το Σάββατο 14 του Δεκέμβρη 1991 έγιναν οι γάμοι της Μαρίας Γιάννη Αράπη από Φτερή και του Κυριάκου Γιακουμή στο Δημοτικό Θέατρο Πειραιά σε χαρούμενη ατμόσφαιρα.

Το βράδυ, σε ξεχωριστή ταβέρνα του Πειραιά, δεξιώθηκαν αρκετοί συγγενείς και φίλοι των νεονύμφων.

Η εφημερίδα τους εύχεται να ζήσουν.

Το Σάββατο 28 του Δεκέμβρη 1991 έγιναν γάμοι του Γιάννη Ανδρέα Αντωνίου και της Στέλλας Φίλιππα Αδαμίδη στην εκκλησία της Αγίας Μαρίνας Ηλιούπολης.

Οι συγγενείς και φίλοι των νεονύμφων διασκέδασαν στην ταβέρνα ΠΙΤΣΙΟΣ «ΤΟ ΜΠΑΛΚΟΝΙ ΤΟΥ ΥΜΗΤΤΟΥ» μέχρι το πρωί

Κουμπάροι οι Βίκυ και Δημήτρης Αράπης.

Η εφημερίδα τους εύχεται κάθε ευτυχία.

ΘΑΝΑΤΟΙ

Την 6ην Δεκμβρίου 1991 ημέρα Παρασκευή, απεβίωσεν αιφνιδίως εις την οικίαν του στη Πετρούπολη, εις ηλικίαν 67 ετών ο ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ ΡΟΖΟΠΟΥΛΟΣ σύζυγος της Ιωάννας (ή Γιαννούλας) Οικονόμου. Η κηδεία του έγινε το Σάββατο.

Η νεκρώσιμος ακολουθεία εψάλη εις τον Ιερό Ναόν του Αγίου Δημητρίου Πετρουπόλης και η ταφή του έγινε εις το εκεί Νεκροτασφείον.

Πέθανε στις 4 Αυγούστου 1991 ο Νικόλαος Πέπας ετών 81, σύζυγος της Ντίνας Χ. Μιχάλη

Πέθανε και κηδεύτηκε στις 29 Δεκεμβρίου 1991 στους Ναιαίους η γεωργία Γ. Καλζακάτσου 81 χρόνων.

Πέθανε στις 31 Δεκεμβρίου 1991 ο Δημήτριος Φακίτσας (πατέρας του προέδρου Χαρίλαου) ετών 97.

Πέθανε και κηδεύτηκε στις 24 Νοεμβρίου 1991 στα Λαγγάδια η Λαμπρινή Δ. Σπύρου 85 χρόνων

Η Παρασκευή Αναστασοπούλου του Γιάννη ετών 79 πέθανε στις 8 Φεβρουαρίου 1992. Η κηδεία έγινε στα λαγγάδια.

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ ΕΙΣ ΜΝΗΜΗ

Στην μνήμη της αδελφής μας Αγγελικής Γεωργίου Πάνου προσφέρουμε δρχ. 5.000 στον Σύλογο «Αραχθο» και δρχ. 5.000 στην εκκλησία Αγίου Νικολάου Ναζαίων. Σπυριδούλα και Τάκης Παπαστεργίου

Στην μνήμη της θείας μας Αγγελικής Γεωργίου Πάνου προσφέρουμε δρχ. 5.000 στον Σύλογο «Αραχθο» και δρχ. 5.000 στην εκκλησία Αγίου Νικολάου Ναζαίων. Τα ανίψια της Γιώργος και Κάτια Βαράκη

Στην μνήμη της αδελφής μας Αγγελικής Γεωργίου Πάνου προσφέρουμε δρχ. 5.000 στον Σύλογο «Αραχθο» και δρχ. 5.000 στην εκκλησία Αγίας Παρασκευής Ροδαυγής. Γεωργία και Κώστας Νασούλας.

Στην μνήμη της θείας μας Αγγελικής Γεωργίου Πάνου προσφέρουμε δρχ. 5.000 στον Σύλογο «Αραχθο» και δρχ. 5.000 στην εκκλησία Αγίας Παρασκευής Ροδαυγής. Τα ανίψια της Γιάννης και Βάνα Χατζηλία.

Στην ανιψιά μου Σταυρούλα

Πολυαγαπημένη μου και αξέχαστη ανιψιά μου Σταυρούλα

Με πληγωμένη τη καρδιά και δάκρυα στα μάτια σου αφιερώνω 2 πικρά λόγια μέσα από τα βάθη

της ψυχής μου. Πώς είναι δυνατόν να πιστέψουμε πως έφυγες από κοντά μας για πάντα. Νέα κοπέλα ήσουνα το καμάρι της οικογένειας Μπαρτζώκα. Ο κρίκος που σε έδενε με τα απαρηγόρητα αδέλφια σου, τις νύφες, την αδελφούλα σου, το γαμπρό σου, που τόσο σε αγαπούσαν. Τι να πω για το σεμνό και εξαιρετικό άντρα σου, τα αγγελούδια σου που τώρα θα καμαρώνατε που τακτοποιήθηκαν. Κουραστήκατε να τα μεγαλώσετε να δεις και εσύ Σταυρούλα μου όπως ήθελες. Άδικος ο θάνατός σου. Έτσι έγραψε η μοίρα να μείνουμε ορφανή από την απουσία σου. Όλοι εμείς και όσοι σε γνώριζαν ποτέ δεν θα σε ξεχάσουμε. Θα είσαι πάντα μπροστά μας χαμογελαστή με τη λεβέντισσα κορμοστασιά σου.

Αιωνία σου η μνήμη αγαπημένη μου.

Προσφέρω 5.000 δραχμές στο σύλλογό μας που τόσο αγαπούσες και πάντα ήσουνα μπροστά

Η θεια σου
Θεοδώρα Μπαρτζώκα

Εφημερίδες που λάβαμε

Πανηπειρωτική
Ηπειρώτικα νέα
Τα Τζουμέρκα
Η Ροδαυγή
Το Κομπότι
Λεπιανίτικα Νέα
Τα νέα της Σκούπας
Τα Θεοδώριανα

τηλεγράφημα

Πολιτιστικός Σύλλογος Κεντρικιωτών Άρτας «Ο ΑΡΑΧΘΟΣ» Λιβύης 22 Ιλίσια Τ.Κ. 15771

Λυπάμαι που λόγοι πέραν από τη θέλησή μου με αναγκάζουν να μη παρευρίσκομαι στην αποψινή εκδήλωσή σας. Εύχομαι σ' όλους προσωπική και οικογενειακή ευτυχία και καλή διασκέδαση για τούτη τη βραδιά.

Λευτέρης Παπαδημητρίου
Βουλευτής Άρτας

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ
Η ΑΛΛΗ ΟΨΗ

Η βραδιά παγερή. Ο Βοριάς σφύριζε δαιμονισμένα, παλεύοντας με τις λυγερές κορφάδες των ελάτων. Στο απέναντι φαράγκι, ένα πεινασμένο αγρίμι έκλαιγε τη μοίρα του, ουρλιάζοντας ανατριχιαστικά. Που και που κάποιο νυχτοπούλι έβγαζε σπαραξιάρικη διαπεραστική κραυγή, για να συμπληρώσει και αυτό με τον τρόπο του, την αγριάδα της φύσης, και το δέος της σκοτεινής νύχτας. ΠαραμονέςΧριστουγέννων 1991...

Ο γέρο - Χωρικός, έκλεισε, από νωρίς το μαντρί με τα δύο - τρία ζωντανά, πήρε το κούτσουρο στην πλάτη, και ανηφόρησε σιγά-σιγά για το φτωχικό, σέρνοντας τα κουρασμένα πόδια του.

Ξαπλωμένος δίπλα στο αναμένο τζάκι, άφησε τη μνήμη του ελεύθερη να... ταξιδεύψει κάμποσα Χρόνια πίσω. με βαριά καρδιά θυμήθηκε κάποια περασμέναΧριστούγεννα... Τότε που το μικρό φτωχόσπιτο ήταν γεμάτο παιδιά. Τότε που το κλάμα έσμιγε με το γέλιο, και η λύπη αντάμωνε τη χαρά σε κάθε γωνία του σπιτιού. Ξαναγύρισε στη μνήμη του η σκληρή δουλειά, και ο κόπος μιας ολόκληρης ζωής, με έναν και μοναδικό σκοπό...

Να μη λείπουν τα απαραίτητα στην οικογένεια. Για να έρθει τώρα η σκληρή τιμωρία, η εγκατάλειψη, η πικρή φτώχεια! ΠαραμονέςΧριστουγέννων και το μικρό φτωχόσπιτο, άδειο από ανθρώπου άδειο από χαρά και ελπίδα, άδειο και από τρόφιμα! Η τελευταία σταγόνα λαδιού είχε στεγνώσει από καιρό το αλεύρι έφτανε — δεν έφτανε για κάνα-δυο γάστρες ψωμί. Έπρεπε να κατέβει στην πόλη να ψωνίσει... Και με τί λεφτά; Όλες οι περικοπές που είχε κάνει τελευταία στα ατομικά του έξοδα, δεν έφταναν ούτε για τα εισιτήρια!! Στο καφενείο είχε κάτι μήνες να φανεί... Γιορτές πλησίαζαν, όλο και κάποιος... περαστικός θα του χτύπαγε την πόρ-

τα. Ένα μπουκάλι ρακί, λίγα γραμμάρια καφές και ζάχαρη ήταν απαραίτητα, όσο για τα υπόλοιπα... Πήρε χαρτί και μολύβι και άρχισε να γράφει. Οι τιμές... λίγο-πολύ ήταν γνωστές. Κάποια ιδιωτικά κανάλια φρόντιζαν συνεχώς να υπενθυμίζουν τις νέες αυξήσεις. Το μόνο σταθερό ήταν η πενιχρή σύνταξη. Ούτε που έφτανε στα χέρια του, κάτι το ρεύμα κάτι τα φάρμακα έβγαινε και χρεωμένος!..

Άνοιξε την τηλεόραση. Ένα μπουλούκι μισόγυμνες με ξυρισμένα... κεφάλια στριφογύριζαν κραυγάζοντας σπαραχτικά — λες και πήγαιναν για κρέμασμα!!!

Ήταν το εορταστικό πρόγραμμα της βραδιάς!! Έμεινε άφωνος. Τουλάχιστον... παραμονές Χριστουγέννων περίμενε κάτι διαφορετικό. Ένα καλό έργο με τη φάτνη, ένα χαρμόσυνο τραγούδι, όχι το χορό των... κολασμένων άγιες μέρες!! Παρ' όλα αυτά η αμαρτωλή περιέργεια τον τράβαγε σαν μαγνήτης. Φόρεσε τα γυαλιά του και πλησίασε... Για αρκετή ώρα έμεινε άναυδος. Η γριά γύρισε προς τη φωτιά να μη βλέπει.

—«Σόδομα , και Γόμορα —ψιθύρισε σταυροκοπούμενη— λυσσάξανε οι κολασμένες και τα βγάλανε όλα έξω... Χρονιάρες μέρες, γι' αυτό θα μας καταστρέψει!!»

Έβγαλε τα γυαλιά του ... σηκώθηκε και άλλαξε κανάλι.

—«Τώρα που η θάλασσα έγινε γιαούρτι —μουρμούρισε— εμείς ... χάσαμε τα κουτάλια !!!».

Το άλλο μετέδιδε ειδήσεις:

Ληστείες, φόνοι, απεργίες, καταλήψεις, φόνοι, ακρίβεια, ανεργία, συσσίτια τροχαία... ήταν τα κυριότερα θέματα που κυριαρχούσαν στον εσωτερικό χώρο.

Όσο για τα εξωτερικά... Αυτά κι' αν ήταν!!

Όλα ... «εναρμονισμένα» με τον εορταστικό χαρακτήρα της βραδιάς!!

Στάχτες, ερείπια, νεκροί στοιβαγμένοι,πεινασμένοι, άστεγοι και κάποια σακατεμένα παιδικά κορμιά που με το τρομαγμένο βλέμμα τους ρώταγαν απελπισμένα... «γιατί;» χωρίς να παίρνουν απάντηση.

Χτες στο μακρινό Ιράκ, σήμερα πιο κοντά στη γειτονιά μας. Αύριο ποιός ξέρει που;

Κόντευαν μεσάνυχτα. Το κούτσουρο στη φωτιά πλησίαζε στο τέλος του. Έστριψε ακόμα ένα τσιγάρο και το έφερε στα πικραμένα χείλη του, απολαμβάνοντας τη γλυκόπικρη γεύση καλαμποκόφυλλου και καπνού. Ήταν η μόνη απόλαυση που του είχε απομείνει, και η μόνη σπατάλη — όπως έλεγε η γριά του. Ευτυχώς... την είχε πάρει ο ύπνος δίπλα στη φωτιά. Έκαμε την τελική σούμα στο λογαριασμό για τα ψώνια. Ο προϋπολογισμός δεν τούβγαινε με τίποτα. Αποφάσισε νέες παρικοπές δαπανών και έπεσε για ύπνο...

Περπατώντας στην αγορά της πόλης, θαύμαζε τις Χριστουγεννιάτικες στολισμένες βιτρίνες. Κάπου το μάτι του έπεσε σε μια πινακίδα με φανταχτερά γράμματα... «Παντελόνια μόνο χίλιες πεντακόσιες», έγραφε.

— «Όλο ψέματα λένε τα ιδιωτικά κανάλια —μουρμούρισε— ορίστε παντελόνια φτηνά !!». Χαρούμενος μπήκε στο μαγαζί. Μια βαριά μυρουδιά του χτύπησε τα ρουθούνια. Ατυχία!! είχε μπει σε καθαριστήριο.

Απογοητεύτηκε, με «κομμένα» γόνατα συνέχισε το δρόμο του. Στο πρώτο καφενείο που συνάντησε μπήκε. Παράγγειλε έναν «σκέτο» να πάνε τα φαρμάκια κάτω και έστριψε ένα τσιγάρο. Έξω μια ομάδα διαδηλωτών ανέβαινε προς τη Νομαρχία, φωνάζοντας διάφορα συνθήματα...

«Αναρχο... τέτοιοι είναι —σκέφτηκε— μωρέ έπρεπε να είμαι... εξουσία και θα βλέπανε!!». Τη στιγμή που απολάμβανε το φαρμακερό μαυροζούμι η τηλεόραση έβαλε ειδήσεις. Νέα έκπληξη τον περίμενε εδώ, πραγματικά ευχάριστη αυτή τη φορά. Ο εκφωνητής διάβαζε ανακοίνωση υπουργείου... «...και τώρα που την ανορθώσαμε (την οικονομία) όλοι οι χαμηλόμιστοι και συνταξιούχοι —έλεγε— θα πάρουν τρία συν τρία... κ.λ.π. κ.λ.π.». Χαρούμενος σηκώθηκε, άφησε ένα χαρτονόμισμα στο τραπέζι —ούτε ρέστα ήθελε— και κατευθύνθηκε προς τη πόρτα. Δεν πρόλαβε να βγει και το γκαρσόνι τον σκούνταγε στην πλάτη...

—«Κύριε το κατοστάρικο δε φτάνει για τον καφέ». Παρ' όλη τη χαρά που είχε, άρχισε να παίρνει ανάποδες στροφές.

— «Για φάρμακο τον πουλάτε;» ρώτησε... Έδωσε τόπο στην οργή, ξαναπλήρωσε και πήρε το δρόμο για τα πρακτορεία...

Ένα μεγάλο μαγαζί τράβηξε την προσοχή του. Κόσμος έμπαινε και έβγαινε φορτωμένος. Διστακτικά, πέρασε τη μεγάλη πόρτα και συγκέντρωσε κάποια μικροπράγματα. Καφέ, ζάχαρη κ.λ.π. το μάτι του πήρε κάτι κονσέρβες... (για σκύλους) του φάνηκαν φτηνές και έβαλε λίγες στο καλάθι...

Με τον τρουβά στην πλάτη, με ανάμεικτα συναισθήματα πίκρας, χαράς και αγωνίας έφτασε στα πρακτορεία. Πίκρα γιατί δεν του είχε μείνει δραχμή, —εκτός από τα εισιτήρια— και ο τρουβάς ήταν... μισοάδειος, χαρά γιατί υπολόγιζε την αύξηση, «τρία συν τρία» που είχε ακούσει και αγωνία γιατί κάτι του είχε πει η γριά να παρει. Το είχε ξεχάσει και ποιος την άκουγε το βράδυ!! Και ενώ προσπαθούσε να θυμηθεί τί ξέχασε... του φάνηκε πως άκουσε μακριά καμπάνες να χτυπούν χαρμόσυνα!! Την ίδια στιγμή η γριά του τον σκούνταγε να ξυπνήσει!!!

Ξημέρωσε Χριστούγεννα!! Η πρώτη καμπάνα είχε χτυπήσει... Ανασηκώθηκε... Για λίγη ώρα έμεινε συλλογισμένος. Έριξε μια φευγαλέα ματιά στο σβηστό τζάκι. Το βραδινό κούτσουρο είχε ολοκληρώσει την αποστολή του, για να καταλήξει σε κρύα στάχτη. Το παγωμένο Χριστουγεννιάτικο πρωινό, και οι απαλές νυφάδες του χιονιού που χάϊδευαν προκλητικά το παράθυρο, του φάνηκαν πιο ζεστά από το κακόγουστο όνειρο που είχε δει και τις μακάβριες βραδινές ειδήσεις που γύριζαν στο μυαλό του. Για μια στιγμή η μνήμη του γύρισε πολύ πίσω. Θυμήθηκε... παιδικά χρόνια, πίκρες, χαρές, κατοχή, πείνα, οικογένεια, καλοπέραση, αγωνίες... Θυμήθηκε τη φλόγα της νιότης, που ασυγκράτητη δε σταμάταγε μπροστά σε τίποτα. Ώσπου σιγά- σιγά λύγισε σαν πυρομένο σίδερο για να σβήσει κάτω από το ασήκωτο βάρος του παμφάγου χρόνου. Ολόκληρη η ζωή του πέρασε αστραπιαία από το μυαλό του και του φάνηκε σαν ένα όνειρο που πλησίαζε προς το τέλος... Έτοιμο και αυτό να καταλήξει σε κρύα στάχτη. Θυσία σε κάποιον άγνωστο βωμό.

Ο χαρμόσυνος ήχος της καμπάνας τον επανέφερε στη σκληρή πραγματικότητα. Η γριά δίπλα στο σβηστό τζάκι, σκάλιζε την υγρή στάχτη, προσπαθώντας να βρει κάπου κρυμένη σπίθα να ανάψει τα μουσκεμένα προσανάματα...

Επιστρατεύοντας τις τελευταίες του δυνάμεις, αργά - αργά σηκώθηκε και άρχισε να φοράει τα γιορτινά του.

Χριστούγεννα ήταν, έπρεπε να πάει στην εκκλησία. Ήταν ο μόνος τρόπος να τα γιορτάσει. Ίσως ήταν και τα τελευταία!!

Ο ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΟΣ

Συνδρομές

	Δρχ.
Α. Ν. Αθήνα	2.000
Κούβελα Κασ.	1.000
Πέππα Μ. Ντίνα	1.000
Ζαΐρα Αγγέλη	1.500
Αναγνωστάκη Α.	2.000
Αράπης Νίκος	2.000
Παρασκευάς Ι. Ρόδος	5.000
Αράπης Γ. Ροδαυγή	2.500
Μπλέτσος Χρήστος	2.000
Ψυχογιός Δ. Γ.	4.000
Σκαλτσογιάννης	2.000
Χ. Ανεμορράχη	
Παπαϊωάννου Τ.	2.000
Θεοδώρας Θ.	5.000
Αγγελοπούλου Θ.	2.000
Αράπη Χρυσάνθη	1.000
Αράπη Ρένα	1.500
Καλιακάτσος Δ.	3.000
Αράπης Νίκος	2.000
Αράπη-Καμπρη Μ.	1.000
Μπαλαούρας Ι. Α.	1.000
Μπαλαούρας Ι.	500
Γκέλου Τασία	2.000
Γιώτη Ευτυχία	1.000
	Μάρκα Γερμ.
Καμπρής Ντίνος	50
Γιάννος Σπύρος	20

Μπαρτζώκας Τάσος - Άρτα, δρχ. 2.000.

ΓΛΥΚΟΠΙΚΡΑ ΜΕ ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ

▶Μπορεί ο νέος Γραμματέας της κοινότητας να μην είναι από το Χωριό μας (παρ' όλο ότι ήταν και Χωριανοί μας στο διαγωνισμό) αλλά όταν υπάρχει... αξιοκρατία (!!)...
Ε! μην τα θέλουμε και όλα... δικά μας!

▷**Και αφού... διαγωνίστηκαν — διαγωνίστηκαν στο τέλος έγινε της... αξιοκρατίας!! Έτι... για να μην ξεχνάμε και τις πατροπαράδοτες συνήθειες σαν λαός...**
Ή μήπως κάνουμε λάθος και δεν είναι έτσι;

▶Έτσι ή αλλιώς ευχόμαστε ειλικρινά καλή σταδιοδρομία στο νέο Γραμματέας και καλή συνεργασία με την Κοινότητα για τη σωστή εξυπηρέτηση των κατοίκων.

▷**Απ' ότι μαθαίνουμε, νερό υπάρχει αρκετό στη γεώτρηση — προς το παρόν. Όμως η πρώτη εξέταση που έγινε το έβγαλε ακατάλληλο. Βρέθηκε με 95% κωλοβακτηρίδια — μας είπαν.**

Επειδή όμως γίνονται λάθη... (μέχρι παπά γκαστρωμένο έχουν βγάλει) μια δεύτερη εξέταση επιβάλεται.

▶ΤιςΧριστουγεννιάτικεςδιακοπές διάλεξε το λύκειο Αγνάντων για να κάνει το Χορό σε μπαρ της Ράμιας. Αρκετή νεολαία ξεφάντωσε με κάθε είδους μουσική. Κάτι τα πολύχρωμα λαμπάκια που αναβόσβηναν μέσα, κάτι οι κραυγές από το... μοντέρνο τραγούδι που έφταναν αρκετά μακριά, καταλαχτάρισαν κάτι γεροντάκια που πέρναγαν απ' έξω!!. Ήταν και οι νύχτες που κυκλοφορούσαν ακόμα τα παγανά. Πάντως τα παιδιά έφυγαν ευχαριστημένα. Και του Χρόνου Ευχόμαστε.

▷**Η Κυψέλη πάει να γίνε... «πρωτεύουσα» στην περιοχή!! Συγκεντρωμένο Χωριό με σύγχρονα μαγαζιά, και σωστά διαμορφωμένους Χώρους — μέχρι παιδική χαρά υπάρχει.**

Επίσης το λαογραφικό μουσείο, η νεροτριβή και ο νερόμυλος — που εξακολουθούν να δουλεύουν — φανερώνουν προσπάθεια για διατήριση της παράδοσης.

Το στολισμένο έλατο στην πλατεία τα Χριστούγεννα, πρόσθεσε μια ξεχωριστή ομορφιά.

▶Η παλιά συμβουλή στα Χωριά: «Μην αργήσεις το βράδυ γιατί έχει σκυλιά στο δρόμο»

Και η... νέα:
«Μην αργήσεις γιατί έχει Αλβανούς».

Είναι λυπηρό και ακούγεται άσχημα αλλά... Έτσι ακριβώς το άκουσα στο Χωριό Δίστρατο...
Έχει ο καιρός γυρίσματα...

▷**Και μετά τη γνωστή δράση και το... ξεχωριστό... «ήθος» που δείχνουνκαθημερινά—ορισμένοι από τους γνωστούς γείτονες — κάνανε εμπόριο και τη βάφτιση — διαβάζουμε στον τύπο. Σε κάθε πόλη που πάνε (ξανα)βαφτίζονται για να εισπράτουν τα λίγα χιλιάρικα από το Μητροπολίτη της κάθε περιοχής. Τώρα θα μου πείτε... μπροστά στ' άλλα που κάνουν, η βάφτιση είναι το λιγότερο. Και τέλος πάντων εκείνοι τέτοιοι είναι τέτοια κάνουν, το θέμα είναι εμείς τί κάνουμε.**

▶Πολλές φορές σ' αυτή την εφημερίδα — αλλά και σε κάθε εφημερίδα — γράφονται κάποια πράγματα — σοβαρά ή εύθυμα — γιατί έτσι λέγονται, ακούγονται, τα συζητάει ο κόσμος.

Επομένως ότι γράφεται, δεν είναι απαραίτητο — πάντα— να είναι και άποψη του κάθε συντάκτη. Αυτά για να μη δημιουργούνται εντυπώσεις χωρίς λόγο.

▷**Ο θάνατος κάθε ανθρώπου αναμφισβήτητα είναι λυπηρό γεγονός. Για τον κοντόχωριανό μας Δημήτρη Τόσκα απο την Καλλονή, ότι και να πούμε θα είναι λίγο. Μια φράση μόνο, λέει αρκετά...**

«Έφυγε» νεότατος και υγιής (τον χτύπησε το δέντρο που έκοβεΘ βυθίζοντς σε βαθύ πένθος συγγενείς και φίλους, αλλά κυρίως την οικογένειά του με τα τρία ανήλικα παιδάκια που φέτος έκαναν μαύρα Χριστούγεννα.

Ένα στερνό αντίο και από μας...

Η Γενική Συνέλευση την Κυριακή 29 Μάρτη στο Πολιτιστικό μας Κέντρο

Κυριακή 29 Μάρτη θα πραγματοποιηθεί η Γενική Συνέλευση του Συλλόγου μας, με θέματα:

1) Απολογισμός δράσης και οικονομικός.
2) Απαλλαγή του Διοικητικού Συμβουλίου για τα πεπραγμένα.
3) Εκλογές για την ανάδειξη νέου διοικητικού Συμβουλίου διετούς θητείας.
4) Παιδική γιορτή, κόψιμο πίττας.

Παράκληση να μη λείψει κανείς. Ώρα προσέλευσης 10.00 π.μ.

Το Δ.Σ.

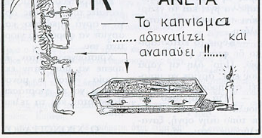

• Έθιμα που χάθηκαν

«ΤΑ ΔΩΡΑ ΤΩΝ ΜΑΣΤΟΡΩΝ»

ΠΕΤΡΟΥ ΣΚΟΥΤΕΛΑ

Περιγράφω, στη συνέχεια, μια θεαματική σκηνή που παρατήρησα στα πρωτοποριακά μου χρόνια στο χωριό. Πρωτόγνωρη για μένα αλλά και που δεν επαναλήφθηκε πλέον.

Κι' αναθυμιέμαι· ήταν μια καλοκαιρινή ημέρα, λίγο πριν το μεσημέρι, που γύριζα με δύο μανάρια-σγούρια απ' τη βοσκή. Κοντοζυγώνοντας στην αυλόπορτα του σπιτιού, άκουσα παράξενες φωνές σαν τραγούδι πούρχονταν από κοντινή απόσταση. Τ' αρνάκια αναμέρσαν στο νεραγώι κι' έβοσκαν κι' εγώ έτρεξα προς την κατεύθυνση π' ακούστηκαν οι τραγουδιστές φωνές.

Βρέθηκα σ' ένα εντυπωσιακό θέαμα. Ανέβηκα πάνω στο τοίχο της αυλής του γειτονικού σπιτιού και κάτω απ' τον ίσκιο της κρανιάς προσήλωσα ορθάνοιχτα τα μάτια μου στ' από πάνω γειτονικό νεόκτιστο δίπατο σπίτι του μπάρμπα Σταύρου, που δεν είχε ακόμα σκεπαστεί με πλάκες.

Βλέπω και παρακολουθώ πέντ' έξι μαστόρους να κάθονται πάνω στις γρεντιές και τα ψαλίδια, της στέγης και κατά διαστήματα να κάνουν ένα διαλαλητό και συγχρόνως να χτυπάν με τα σφυριά και τα σκεπάρια και μάλιστα με κάποιο ρυθμό, τα μαδέρια. Κι' όπως έμαθα, το διαλαλητό αυτό που επαναλαμβάνονταν σε μικρά διαστήματα ήταν έθιμο· ήταν ευχές που δίνονταν αφ' «υψηλού» και μεγαλόφωνα στους χωριανούς εκείνους που πρόσφεραν κάποιο δώρο στους μαστόρους.

Στις δύο άκρες του «Καβαλάρη» είχαν δύο ξύλα καρφωμένα όρθια και στις κορφές τους δεμένο ένα χοντρό σχοινί απ' το οποίο κρεμούσαν τα προσφερόμενα δώρα (μαντήλια, τσιρέπια, τρουβάθια, πετσέτες, σεντόνια κλπ).

Στη μια άκρη του καβαλάρη είχαν καρφωμένο κι' ένα πελώριο ξύλινο σταυρό, που συμβόλιζε την ευλογία του νεόδμητου σπιτιού.

Στην αυλή, ήταν πολλοί μαζεμένοι. Άλλοι που πήγαιναν διάφορα κι' άλλοι χουζούρευαν.

Ο πρωτομάστορας έπαιρνε το κάθε δώρο κι' από μια μεγάλη ξύλινη σκάλα, ανέβαινε στη σκεπή. Κρατούσε το δώρο με τόνα χέρι ψηλά κι' έδινε φωναχτά και σαν αυτοσχέδιο τραγούδι, διάφορες ευχές στο δωρητή. Τις τελευταίες λέξεις του ευχολόγιου, τις επαναλάμβαναν όλοι οι μαστόροι μαζί, τραγουδιστά και χτυπώντας δυνατά και με ρυθμό τα μαδέρια με τα μαστορικά τους εργαλεία.

Αυτό, οι ευχές και το πολυβολητό επαναλαμβάνονταν σε κάθε προσφορά δώρου αλλά και με διαφορετικά λόγια ευχής, ανάλογα με την ιδιότητα και το επάγγελμα του δωρητή, όπως:

— «Ε! Ε! ΕΕΕ!!! Καλωσόρισε το τίμιο δώρο του τάδε.. που ευχαρίστησε τους μαστόρους και τίμησε τον νοικοκύρη του σπιτιού! όσα λουλούδια στα βουνά! γεννήματα στους κάμπους!» (για τους γεωργούς), ή

— «Ε! Ε! ΕΕΕ!!! Καλωσόρισε το τίμιο δώρο του δείνα!.. όσα φύλλα και χορτάρια! τόσα πρόβατα γαλάρια!» (για τους τσοπάνηδες), ή

— «Ε! Ε! Ε! καλωσόρισε το τίμιο δώρο... κλπ... όσα αστέρια έχ' ο ουρανός τόσα παιδιά να κάνεις (θεωρούνταν ευχή ο πολυτεκνία στους νιόπαντρους).

Και αυτή η δουλειά έπαιρνε μάκρος, μέχρι τη δύση του ήλιου. Κι' όταν γιόμιζε το τεντωμένο σχοινί από δώρα και μάλιστα ικανοποιητικά, οι μαστόροι έλυναν την εκδήλωση με παρατεταμένα χτυπήματα των μαδεριών.

Μετά, μάζευαν τα δώρα πούχαν αναρτήσει στο σχοινί, τ' αξιολογούσαν και το καλύτερο το χάριζαν στο πρωτομάστορα. Τ' άλλα τα μοίραζαν οι μαστόροι μεταξύ τους με κλήρο. Κάποτε δίνουν και κανένα στο νοικοκύρη του σπιτιού.

Τα προσφερόμενα δώρα τα κρεμούσαν στο παραπάνω περίοπτο σχοινί, για να προκαλούν, να βλέπουν και να προσφέρουν οι περισσότεροι χωριανοί.

Σ' αυτή την ευεργετική εκδήλωση, δίνονταν κι' η ευκαιρία, ν' αναγνωριστεί η συνέπεια των μαστόρων κι' οι ικανότητές τους. Συμβόλαιο, τότε της δουλειάς ήταν η λέξη «ΜΠΕΣΑ» που δεν δικαιολογούνταν καμιά μα καμιά απόκλιση.

Μεταπολεμικά, όμως, γιοκ μαστόροι και δώρα των μαστόρων και λιθόχτιστα σπίτια.

Έρχονται καραβάνια τα φορτηγά με τσιμεντόλιθα, τούβλα και κεραμίδια που στα μοντέρνα σπίτια κρουσταλιάζεις το χειμώνα με τις τσιμεντένιες στέγες στ' ορεινά χωριά και με το κάμα, νιώθεις σαν νάσαι κάτω από πυρακτωμένες γάστρες!

Το παραπάνω πατροπαράδοτο έθιμο αλλού τ' ονομάζουν «ΜΑΝΤΗΛΩΜΑΤΑ» απ' τα επικρατέστερα μαντήλια που πρόσφεραν και συμβόλιζαν τον ιδρώτα του εργαζόμενου. Αλλού τ' ονομάζουν «Ο ΣΤΑΥΡΟΣ ΤΗΣ ΣΤΕΓΗΣ» γιατί ο ξύλινος σταυρός συμβόλιζε την ευλογία του νεόχτιστου σπιτιού και την υγεία του νοικοκύρη του σπιτιού.

Ήταν κι' αυτό λοιπόν ένα έθιμο μια μακρόχρονη παράδοση στην ανέγερση των λιθόκτιστων παραδοσιακών σπιτιών στο χωριό που χάθηκε πλέον μαζί με τους μαστόρους.

Κι οι καλύτεροι μαστόροι που φημίζονταν ήταν απ' το χωριό ΠΡΑΜΑΝΤΑ που περιόδευαν όχι μόνο στην Ήπειρο αλλά και σ' όλη τη χώρα.

Π.Σ.

Χιουμουριστικά μυθοκοπήματα περασμένης εποχής.

«ΓΡΑΜΜΑ ΜΙΑΣ ΜΑΝΑΣ ΣΤΟ ΓΙΟ ΦΑΝΤΑΡΟ»

Ψ'χούλα μ' κι καρδούλα μ' π' συ τράνουσα, Δήμου μ' τώρα π' δε συ γλιάπου, ένιωσα πόσου μ' λείπς!

Κι' ακουρμάσ' τώρα τα χαμπέρια τ' χουργιού: ούλους ου ντουνιάς καλά πουρέβει, μουνάχα ου γέρου Μπαρμπαλιάς πέθανες, αλλά πάει καλά: Όπους παραβόλιαζει τ' γίδα τ' γκαγούτα στους χουράφ' στ' Μπαρδέλ' έγυρει του κεφάλ'.. εν τόπω χλοερώ.. όπους λεν κι' σ' ν' ικλησιά.

Μάθει ακόμα ότ' του γουμάρ' ψόφσει, ντιρλίκουσει για τα καλά απουβραδύς κι' γ' αυγή του γλιάπου σ' ν' αυλή με τα πουδάρια του ν' ανήφουρου!

Δε χουλουσκάου όμους, τούχαμαν μουναχά για να τρώει τον αγλιέουρα κι δλιά ντιπ!

Σκαγιάζου όμους π' τσαγγαρέφκει η γκιόσα κι' είχει κι δύο κατσίκια η λυκουσχισμέν' κι' έτσ' απού ινάτ'!

Απούλα τα ζα, γλιάπου να σε χαλεβ' η φουράδα, θα θμάτι, φαίνιτι π' τ' γκαβαλίκιβεις κι πάεινις στου χουράφ. Ακόμα, μάθε ότ' ου Μήτρους τ' Κώτσιου έγινε τρανός στον στρατό. Έγινε δικανέας κι κουμαντάρει δέκα άντρις, τσ' καν' ότι θέλ'. Γι' αφτό, τήρα κι σύ να γενς έτσ' κι να τσ' φερς στου χουργιό να μας κάνουν τα χουράφια. — Τίποτας άλλου, τήρα μουνάγα να φέρς τσ' αντρις στου χουργιό, θα κάνουν χ'αές δλιές στου χουργιό μας π' όχει πουλλές ανάγκες...

Συ φιλάου η μάνα σ' η Κπιουπατρα

Πρωτοχρονιά:

Μεσάνυχτα Δεκέμβριος αργά
ο Γέρο - χρόνος κυρτωμένος
πολλά στον σάκκο κουβαλά
και είναι κουρασμένος.

Αθόρυβα και σιωπηλά
φεύγει αυτό το βράδυ
παρέα με τη λησμονιά
χάνεται στο σκοτάδι.

Γυρίζει ρίχνει μια ματιά
και λέει με πικρία
σε λίγους έφερα χαρά
και σ' άλλους δυστυχία.

Καινούργιος χρόνος έρχεται
στο θρόνο να καθίση
χαρούμενος και γελαστός
ελπίδες να χαρίσει.

«Ζαΐρα - Τσαμπούλα - Αγγέλη»

Αμβούργο 17.2.92

Την εφημερίδα «Ο ΑΡΑΧΘΟΣ» την παίρνω ταχτικά, ευχαριστώ. Σας στέλνω ταχυδρομική επιταγή με (50) πενήντα γερμανικά μάρκα, δια συνδρομή μου κ.λπ. έτος 1992.

Με πατριωτικούς χαιρετισμούς

Κων. Ι. Καμπρής
Αμβούργο Γερμανίας

ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΩΝ ΤΖΟΥΜΕΡΚΙΩΤΩΝ

ΠΕΙΡΑΙΩΣ 6 2ος ΟΡΟΦΟΣ
10552 ΑΘΗΝΑ

ΠΡΟΣ:
ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΣΥΛΛΟΓΟΥΣ ΤΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΤΖΟΥΜΕΡΚΙΩΤΩΝ

Αγαπητοί συμπατριώτες,

Το νέο Διοικητικό Συμβούλιο της Ομοσπονδίας μας, σας απευθύνει εγκάρδιο πατριωτικό χαιρετισμό και τις καλύτερες ευχές του για τον καινούργιο χρόνο.

Με την ευκαιρία, σας ανακοινώνουμε τη σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της Ομοσπονδίας μας, που είναι η εξής:

ΠΡΟΕΔΡΟΣ	: ΧΡΗΣΤΟΣ ΛΑΝΑΡΑΣ
ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ	: ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΚΟΡΟΓΙΑΣ
ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ	: ΧΡΗΣΤΟΣ ΑΡ. ΠΑΠΑΚΙΤΣΟΣ
ΑΝΑΠΛ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ	: ΕΛΕΝΗ ΚΩΣΤΗ
ΤΑΜΙΑΣ	: ΝΙΚΟΣ ΚΟΥΤΣΟΚΩΣΤΑΣ
ΜΕΛΗ	: ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΚΑΤΖΟΓΙΑΣ
	ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΝΤΟΥΛΗΣ
	ΗΛΙΑΣ ΜΑΣΟΥΡΑΣ
	ΠΑΝΑΓ. ΜΕΡΑΤΖΑΣ
	ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΝΙΚΟΥ
	ΕΛΕΝΗ ΤΣΙΛΙΚΗ

ΕΓΚΑΙΝΙΑ

Η κόρη του προέδρου Πηνελόπη και οι συνεργάτες της, εγκαινίασαν την 29 Γενάρη 1992 στο Καλαμάκι, ένα εστιατόριο υψηλών προδιαγραφών.

Ένα διόροφο νεοκλασικό κτίριο, το διαμόρφωσαν κατάλληλα με πολύ γούστο.

Τους ευχόμαστε καλές δουλειές!

VILLA MADLEN
Restaurant

Πηνελόπη Καμπρή

Ανδρούτσου 4 Καλαμάκι τηλ. 9817011